

„Vienybė Lietuvių“
 Išleista kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$3.00
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užsirašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
 „Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$3.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 2.

Brooklyn, N. Y., Sausio 13 d. (January) 1909. m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Atlikime istorizka priedermę!

Su 1909-taisiais metais mes susilaukėme netikėtą atsitikimą; caro kruvinieji nagai jau pasiekė ir „laisvą“ Ameriką, ir čia jis uždėjo patvaldybės leteną ant savo buvusių pavaldinių. Jau senai yra suimtas vienas Rusijos išeivys — Paurėnas, o neseniai dar Chicagoje suėmė kitą — Rudavičių. Jie yra Rusijos revoliucijos aukos, jie sukilimuose kovojo su caro valdžia, jie drąsiai skelbė laisvės idėją. Užėjus reakcijai, idant išvengti kartuvių, jie atvyko į Ameriką. Bet ir čia caro valdžia juos persekioti neperstoja. Jie liko čia suimti ir įmesti į kalėjimą; dar nežinomas jų likimas. Caro valdžia reikalauja jų išdavimo, kaip kriminalistų, o jei juos išduos, tai be abejojimo bus pateiktos kartuvės. Jau Rudavičių kaltė ant išdavimo, ir tai norima jį išsiųsti trumpu laiku. Caro valdžia tie vyrai nėra reikalingi, ji džiaugiasi jų atsikračiusi; bet ji reikalauja, kad jie išduotų vardus da kitų savo draugų; tikisi dar daugiau ir svarbesniųjų revoliucionierių išgauti.

Su tuomi rišasi dar svarbesnis, istoriškas dalykas, — tai užkirtimas revoliucijai kelio. Revoliucionierius, kol žino, kad jis galės pasislėpti, jis dirba narsiau; bet žinodamas, kad jis negalės niekur pasislėpti nuo valdžios persekiojimų, jis negali veikti taip smarkiai, atvira. O kuo silpnesnė agitacija, tuom mažesnės josios pasekmės. Todėl su tais areštais yra sujungtas caro valdžios noras — parodyti revoliucionieriams, kad jie niekur negali pasislėpti, kad visur juos suras kruvina caro valdžia.

Mūsų, Amerikos lietuvių, priedermė yra ir per šiuos 1909 metus ardyti visokius caro valdžios planus, ir nustelbti jojo džiaugsmą. Mes negalime daleisti, idant mūsų broliškos tautos (latvių) revoliucionieriai, Paurėnas ir Rudavičius, būtų išduoti. Mes negalime tylėti ir ramiai laukti, kol juos išduos. Mes turime protestuoti. Net anglai atjaučia svarbumą tosios bylos. Mes turime užverstį Vašingtono Baltąjį Namą protestais prieš išdavinišumą politiškiųjų pabėgėlių. Mes turime rengti kiekviename miestelyje pro-

testų mitingus ir sutraukti į tuos mitingus kuodaugiausiai žmonių, ypač yra svarbu patraukti anglus.

Dabar nuo mūsų priguli, ar bus Paurėnas ir Rudavičius liuosi, ar bus išduoti ir nuvesti ant kartuvių. Nuo mūsų priguli ir tolimesnis bėgis revoliucijos Rusijoje. Mes turime veikti energiška neatidėdant nei ant minutes tojo darbo. Rinkimas aukų tos bylos vedimui taip gi turėtų būti ant pirmiausios vietos.

Veikime, o darbo vaisius mes pamatysime.

Jie jie ir visa Rusija bei Lietuva mūsų darbo laukia.

K. J. Virsnis.

Viešas atsisaukimas į lietuvius ateivius.

Nelaisvės retežiai, kurie be saiko įsiviešpatavo monarkijoje Maskolijoje, taip suvaržė jos pavaldinius, kad daugumas jų butinai priversti yra apeisti savo šalį ir dangintiesi į kitus pasviečius, daugiausiai į Ameriką. Atkeliavę iš tokio krašto, kur mes po didžiausia prievarta buvome atšalininti nuo mokslo ir kultūros, turime nors šio krašto laisvę sunaudoti taip, kad pagrižtume į Lietuvą jau kiek nors apsišvietę ir prasimokinę gyventi.

Mokslo! Bet kaip galima prieiti prie to mokslo, kada visur viešpatuoja bėdinumas, silpnėsių išnaudojimai; kada darbininką ant tiek apiplėšią, kad jam vos beištenka ant ką snio duonos? Kaip jam eiti į mokslo? — paklausne vienas iš mūsų tarpo. Tiesa, yra sunku! Bet reikia rinkti nors tokias laisvės trupinėlius, kokius turime ir su jų pagalba žengti nors per vargą iki augštesniam išsilavinimo laipsniui. Meldžiu skaitytojo atkreipti atyda ant to, ką žemiau jis ras.

Michigano valstijoje yra vienas pasiturintis žmogus, kuris savo aukomis susėlpė ne vieną beturtį studentą, ir šiandien jis turi 12 studentų, kurių tarpe randasi du lietuvius. Jis, tas geradarys, leidžia juos visus į augštesnius mokslus ir ant kiekvieno aukauja po tris keturis šimtus dolerių per metus. Turime pripažinti, kad sunku surasti iš turtingesnių tarpo tokius, kurie taip mielaširdingai atsižvelgtų į trokštančius mokslo neturtėlius.

Bet da ne viskas. Jis savo lešomis uždėjo agrikultūros (žemdirbystės) mokslinę, ku-

riuje yra paskirtos valandos užsidirbti ant duonos, o likusias pašvesti mokslui.

Minėjau, kad yra du lietuviu, kuriuos jis leidžia į augštesnes mokslines. Tas žmogus labai plačių pažinimų ir jis ypatingai lietuvius myli, kaip politiška ir istoriška nusikriaustos tautos žmones. Todėl jis nori ir daugėsi lietuvių priimti į minėtą žemdirbystės mokslaini, (nes žino, kad lietuviu pripratę žemę dirbt), kur išmoks kalbą, persiims viso Amerikos gyvenimo papročiais, prisirengs į tolesnį mokslą ir tie, kurie turi talentą, galės pastoti į augštesnes mokslines. Žinoma, kad toji jo mokslainėlė tebėra dar jauna ir negali prizadėti rojus, mokslo ieškantiems; tai aiškus dalykas. Bet jei atsisiras norinčių biskį padirbėti ir mokintis, tai lietuviu padarys labai gerai dėl savęs. Čionai lietuviu galėtų ir savo koloniją įsikurti. Dalykas tame, kad minėtas žmogus yra karštas žmonijos mylėtojas, jis nori išmokinti savo mokslainėje žemdirbystės ir kitų reikalingų mokslų jam pasidabojančius ir to norinčius lietuvius ir vėliaus ketina duoti jiems gerai išdirbtos žemės, kurią dirbdami galėtų gelbėti save ir kitus lygius nuo vargo, kokį turi ateivys dirbtuvėje. Pagalvokim dabar, o pamatysim, kad nemažas burelis, mokslo norinčių lietuvių gali čionai patįs save susiėlpti.

Dėlto gi mes nepraleiskime šitos puikios progos pro akis. Nors tai mažas trupinėlis nuoturčiaus stalo, bet tik mes jį nesidrovėkime paimiti ir sau suvartoti, o pamatysim, kaip greitai jis pavirs į diktą gabalą, kuriuomi ne vienas ir sau buvį pagerinsim ir su kitais galėsim pasidalinti. Butų didelė nuodėmė praleisti apšvietimo pluoštą, kuri proga mums taip prielankiai siulija. Da turim pridurti, kad jeigu mokinių bus tiek, kad nebebus jiems darbo, tada minėtas žmogus žada uždėti kooperativišką dirbtuvę, iš kurios mokiniai visą pelną galės paimiti sau, idant palaikyti gerus mokytojus, tobulinti savo talentą, eiti į tokią mokslainę, kokion kas norės pastoti ir tobulinti savo prigimtus gabumus.

Nepraleiskime šios progos, bet greitai griebkimės prie darbo, kaip angliška patarlė sako: — „Never leave till tomorrow, what you can do today“, (niekad nepalik iki rytojui, ką gali padaryt šian-

dien). Nelaukim ilgai, bet pasiskukinkim užimti visas toje mokslainėje vietas, kurios da tebėra aplyliuosės, o minėtas geradarys, kada matys, jog mes jam pritariam ir kas kartas mokiniai dauginasi, pusitengs pad dinti mokslainę ir vietą darbu. Ir laikui bėgant mes galėsim atsistoti ant tokių kojų, kaip šiandien stovi Valparaiso universitetas, Yausingo Kollegija, Olevelo Kollegija ir kit. Tos mokslainės ir gi prasidėjo tik iš keleto drausių, nekrupėiojančių darbo studentų, kurių tuli vakarais dirbo, o dieną mokinosi. Ir kokius vaisius atnešė žmonijai? Beabejonės, milžiniškus; tose mokslainėse dabar jau skaitosi tukstančiais mokinių, kurie lavina savo smegenis, idant pasitarnauti žmonijai ir savo gyvenimą pagerinti.

Norintieji gauti smulkesnes informacijas, tesikreipie šiuo adresu: K. Šeštokas, Haight Agriculture School, Muskegon, Mich.

„Rozancava pana“ pasuo liais; bet kada, jiems sukilus nuo poterių, aš pradėjau pasakoti, kaip pasekmingai perėjau sieną ir apsidžiaugiau geromu kareiviu, kurs mane lengvai perleido, jie ironiška susišėpė ir aštriai pradėjo mane barti; galiaus štai ką senukas, namų galva pasakė (neuz miršiu niekad): *Jeigu sutiksi valdžios žmogų, tai visados jį užmušk, tuomet žinosi, kad jo nebėr ir nebebus ko bijo ties!*

Na, pamį-linau sau: kaip lengvai atradau „cicilikus“ ir jau buvau bepradedęs šnekėti „atviriau“ — tik ką buvau garsiai beapsidžiaugęs ir pasisakęs, kad ir aš esu „saviškis“, kaip ačiu senukui laiku mane perspėjo šitokiu pamokiniu: „Taip, valdžios žmonių nesigailek. Arba, jeigu nujauti ką esant ciciliku, tuojarus išduok valdžiai: tegul jie viens-kitą novija, tad tau ir mums to nebrikes atlikti...“

Ehe! — manau sau. Vat kaip žmonės mįslija ant kai mų. Su tokia lengva širdžia, tik ką palengvinęs savo sielą pasiėnekejimu su Dievu, lietuvis kaimietis rimtai pataria užmušti valdžios tarną ir taip jau rimtai — išduoti valdžiai... valdžios prieš!

Sulyg mano ir amerikiečių lietuvių nuomonę, valdžios tarnus naikina tik socialistai. Bet čionai randu visai kitaip: čionai žmonės arba visuomenė spaudžia valdžią prie sienos, o visuomenę spaudžia badas ir tamsybė.

Tai gi, šale valdžios ir „cicilikų“, Lietuvoje ir Rusijoje esama da vieno gaivalo, o tasis yra — žmonės. Baisus tas gaivalas, kada tamsus!

T. b.
 A. Atgaja.

Ispudžiai pagrižus į tėvynę.*)

II.
 Štai aš dabar čia esu — „šiapus“ sienos, toli nuo „laisvos“ Amerikos ir pradėdu orientuotis su naujomis gyvenimo aplinkybėmis.

Amerikoje budamas girde jau šnekant ir skaičiau aprašymus, kad: Rusijoje ir Lietuvoj baisi reakcija! Tai gi štai jau daugiau ne tris mėnesiai gyvenau ir aš toje „reakcijoje“, ir patyriu kassykis keistesnius įspudžius. Aš maniau, kad taip garsiai šaukiamoji reakcija reiškia tą, kad valdžia žmonių mintis padarė savo mintimis ir kad valdžia bei plačioji liaudis pasidarė lyg vienas kunas. Girde jau ir buvau įsimanęs, kad Rusijos valdžia yra pilnoje prasmėj reakcijiška; o kadangi jau reakcija visur „užsiviešpatavo“, todėl visai logiška, kad ir patįs žmonės tapo reakcijiškais. Vienok esama toli kitaip.

Dar vos tik man peržengus Prūsų rubežiaus grabę ir tik ką pasiekus pirmąją nakvynę savo prigimtos šalies kaimely, jau pastebėjau, kad valdžia ir žmonės yra du skirti dalykai, kaip žiemų ir pietų poliūsai nuo ekvatoriaus. Tiesa, aš atradau žmoneles suklupusias *) Žiur. „Vien. Liet.“ N. 52.

sau klausimo: „kokios priežastys priverčia žmones organizuotis?“ Jei ant to klausimo galima būtų atsakyti, kad žmonių ideališka svajonė apie ateitį veste veda juos prie organizavimo — tad galima būtų sutikti su jais. Bet visiems yra žinoma, kad šiandien beveik vien tik ekonomiški klausimai ir materijališkas skurdas rša žmones į organizacijas, kurių siekinu yra kovoti už kitokį draugijos surėdymą; tad gi ir kooperativiškos draugijos, turinčios savo pamate tikslą — gerinti materijališkąjį savo narių buvį, pozitiškai prisideda prie vienyjimo žmonių į organizacijas, supažindinimo jų su daugeliu bent elementariškų klausimų iš ekonomikos, įpratina svarstyti savo reikalus, išmokina rimtai žiūrėti į daugelį dalykų.

Jeigu parėmirimui savo žodžių privesiu svetimą nuomonę apie kooperaciją, neabejojau, jog gimusi mintyse vieno garsių pasaulio ekonomistų, atstovės dangelį kitokių argumentų. D. S. Millius savo veikale „Politiškos Ekonomijos Pamatai“ skirnyje apie darbininkų klases ateitį (rusiškas vertimas pusb. 661 iki 694) nupiešia cituodamas Holjoką, puikų piešinėlį apie Ročdelio kooperativišką sandelį. Privedu jo žodžius: „Jie (darbininkai) patįs audžia sau audeklus, siuva sau puošnes ir drapanas, mala savo javus. Jie perka sau gryniausį cukrų ir visų gryniausią arbatą ir mala sau kavą. Jie skerdžia sau galvijus ir visųgeriausie apie linkės galvijai yra varomi Ročdelio gatvėmis audėjams ir kurpjams... Seimynų tėvai, kurie niekuomet nežinojo, kaip apsieiti be skolų ir be turtės pačios, kurios per keturias dešimtis metų niekuomet neturėdavo savo reikalams atliekančių šešių pensų, dabar turi susitaupę po biskį pinigų, kurių užtektų išstatymui nedidelio vasarinio namelio ir kas savaitė gali eiti į rinką žvaugindamos pinigais kišeniuje; o toje rinkoje nėra nei neužsitikėjimo, nei klastuotų prekių. Visa atmosfera yra perimta su žiniškumu...“

Toliaus, tame pat veikale, Millius sako, kad į žmonijos ateitį negalima žiūrėti be vilties geresnių ir laimingų laikų, nėra žemiausieji žmonijos luomai, neapsiėvietę darbo žmonės yra dori, turi sveiką protą, su pagarbos vertu užsitikėjimu atsineša vieni į kitus

Lapelis isz musu pir-klybos.

(Užbaiga).

Kartais žiurima į kooperativiškas draugijas su tulu neužsitikėjimu, tarsi jos nėra žmonėms naudingos, ir net tvirtinama kartais, buk žmonės susiorganizavę į kooperativišką draugystę pasiveda vien tik „bizniui“ ir nebeatkreipja atydos į labjaus ideališka, negu „biznis“, organizavimosi būdą.

Aš neabejoju, kad panašus tvirtinimai pacina iš lupų tokių žmonių, kurie nėra pastatę

ir priveda savo darbą kooperatiškoje dirvoje prie puikių bei pagedidintų pasekmių.

Taip išsireiškė garsus Anglijos ekonomistas pradžioje antros pusės pereinamojo amžiaus; nėra abejo, jog iki mūsų dienų darbininkų susipratimas padarė daug žingsnių pirmyn ir apie tai mums liudija visa Belgija, Vokietija ir Anglija, Milliaus tėvyne. Jūdeėjimas kooperacijų Lietuvoje ir gi žymiai pasitraukė priekyn ir, jei ne valdžios statomos kliūtys, galima būtų laukti labai greito jų prasiplatinimo tėvyne.

Mēs negalime, kol-kas, svajoti apie taip tvirtus ir plačius pamatus mūsų kooperatiškoms draugijoms, kaip kad matome juos nors tik-ką nurodytoje Ročdelio kooperacijoje. Bet vis gi grudas jų yra mestas į dirvą ir tik reikia mūsų pačių pasidarbavimo, reikia supratimo savų reikalų o jie išleis diegus ir su laiku mūsų galėsime pasigėrėti jų vaisiais.

Nors pradžioje šio straipsnio ir patėmėjau, kad nemanau analizuoti vidurinio susitarimo Brooklyno lietuvių kooperatiškos draugijos, vienok, baigdamas šį piešėlį negaliu neužminti apie laikuriuos nenuoseklumus. Žinoma, gal aš ir klystu, bet, visgi savo protavimams turiu šokių-tokių pamatus. Vių pirmu, kiek man teko žinoti, minėta kooperatiška draugija neturi gerai išdirbtų ir surašytų įstatymų, o tas yra labai reikalinga; turi būti ant rašto išdėstytos tam tikros taisyklės, sulgy kurių turėtų elgties ir kurių turėtų prisilaikyti kaip komitetai ir darbininkai, taip lygiai ir draugijos sąnariai. Yra, tiesą tarus, tam tikri nutarimai, bet jie pasilieka tik nutarimais ir jų vargiai tegali kas prisilaikyti. Reikia išdirbti taisyklės kaslink priėmimo į draugiją ir išstojimo iš jos narių, kaslink revizijos, arba kontrolės, ir tt.

Darbininkų krautuvių yra 5, kartais ir 6; prie to kai-kurie jų yra per daug apkrauti darbais, kaip antai kasierius. Jis yra kasieriumi krautuvis ir visos draugijos; jis turi taip gi rupintis, kad krautuvių būtų užtektinai prekių, prižiūrėti darbininkus, išduoda savaitines ir mėnesines atskaitas. Vienam žmogui tas yra per sunku ir, jei jis gerai atlieka savo darbą, tai vis gi neilgam laikui užteks jo sveikatos ir jėgų.

Mano nuomone, daug praktiškiau būtų, jei taip vadintamam „menadžerui“ būtų pavesta prižiūrėti krautuvis tvarką, rupintis josios užlaikymu, turėti savo globoje turtą — t. y. draugijos pinigus, prekes ir rakandus. Toksa žmogus turi būti po tam tikra kaucija, bent po tokia, kaip dabar yra kasierius (1.000 dol.).

Krautuvis kasieriumi turėtų būti visai kita ypata, ir jo priedermė būtų priiminti pinigų „cash“, vesti visas knygas, sutaisinti atskaitas. Prie to knygos turi būti vedamos taip, kad užtektų vieno tik žvilgio, idant permatyti, kaip veikia krautuvis, iš kokių

prekių turi didžiausį pelną, kokios prekės atneša nuostolį ir tt. Brangesnės prekės, k. a. mėsa ir tt. atskaitos turėtų būti vedamos skyriumi. Kasierius, ta pati ypata ir draugijos sekretorius, turėtų įnešti kauciją tokioje sumoje, kokia įplaukia maž-daug per dieną krautuvių kasą (nuo 100 iki 150 dol.).

Prie gero ir tvarkaus vedimo knygtų bei atskaitų nusiimananti revizijos komisija gali pigiai sužiškoti ir sužiūrėti kiekvieną skatiką, kaip išleidi dimnose, taip ir įplaukimuose, per tai negali būti jokio neuzsitikėjimo ir jokiai baimei nėra čia vietos.

Aš neabejoju, jog Brooklyniečiai, kooperatiškos draugijos nariai, supranta tą dalyką kuogeriausiai ir laipsniškai gerins savo vidurinę organizacijos tvarką ir žengs savo užmąmuose pirmyn. Jei jiems kartais netenka jų darbe patyrimo, tad vis gi yra geri norai, yra prielankumas krautuvių, yra bendras užsitikėjimas ir uoras darbuotis. Pasekmingam krautuvių prasiplėtojimui daugiau nieko ir nereikia.

Tas pavyzdys, kurį aš pasistengiau nupiešti, painaudamas iš „Vien. Liet.“ prielankumo tam klausimui ir iš kantrybės pačių skaitytojų, liudija, jog mūsų tarpe gali gyvuoti kooperatiškos draugijos ir kad jos yra mums reikalingos visur, kur tik lietuviai yra skaitlingiau apsigyvenę. Vienas-antras nepavykęs bandymas neturi mus atšalinti nuo darbavimosi toje pakraipoj; juk mūsų bandymuose įgijame patyrimą.

Tad dirbkime, o vaisiai bus gražūs.

1908. XII.

V. K. Račkauskas.

Ištremtojo laiškas.

Guodotini Draugai!

Labai ačiu už prisiųstą laišką „Liet. Ukininkai“. Jau gavau tris numerius — 32, 33 ir 34. Kaip pamačiau lietuvišką laikraštį, tai net man akis nušvito, nes jau baigiasi trečiai metai, kaip negirdžiu lietuvių kalbės, o apie laikraštį tai nėra ką ir kalbėti. — Į šitą Siberijos dalį pateko daug įvairių tautų žmonių, bet iš lietuvių aš tik vienas.

Martynovo valsčiuje viso labo mūsų yra 55 žmonės. Pirmiausiai atvarė mūsų burelj, susidedantį iš 19 žmonių — 16 vyrų ir 3 moterų. Antrą partiją atvarė už trijų mėnesių. Šioj buvo 28 vyrai ir 4 moteris. Visi nuteisti ištremimui iki gyvos galvos. Mūsų burelyj yra ir du antrosios dumos atstovai — iš Kijevo gub. — Fedorovas ir iš Černigovo gub. — Prichodko.

Dabar papasakosiu apie Martynovo valsčių: — Martynovo valsčius tęsiasi apie 300 varstų palei upę Kirengą. Kirengą pas apskričio miestą Kirenską įteka į upę Leną (nuo Martynovo 141 v.) Martynovo sodžiuje gyvena 666 žmonės — 336 vyrai ir 327 moteri. Visas sodžius išmėtytas dar į šešis mažesnius sodžius. Tie visi sodžiuikai užima apie 20 varstų, ir be laivo iš

vieno į kitą negalima persikeiti. Pačtos stotis nuo Martino vo už 115 varstų. Laiškus iš Lietuvos gauname tik į 23 dienas.

Valgomieji daiktai pas mus labai brangūs. Taip, juodos duonos svaras 4 kp., cukraus — 25 kp., sviesto 15 kp., žiobalo svaras (arba alvė — pusė kvortos) — 18 kp., žvakių svaras — 40 kp. Žolinę (arbatą) geria be cukraus ir plytinę (presuotą). Ir daugiausiai čia žmonės minta žoline be cukraus, o valgo miežinius plykus ir roputes (bulves).

Žmonės dideliai tamsūs, beveik pusiau giriniai (laukiniai); skaityti labai retas kurs moka. Uzdabijų jokių nėra.

Toliau — parašysiu daugiau Sveiknu visus draugus ir siunčiu daug, daug labų die nu.

Jonas Lukošius
Martynova, 19, VIII.08.
(„Liet. Uk.“)

EF-DŽI-BAGOČIUS, AR BA MAŽAS PITTSBURGIETIS.

(Feljetonas).

Keisti mūsų esame. Atsitymės žmogus kuom-nors ir tuoj pradeda jį niekinti: jis šloks, jis teks! Neatiduodame priderančios pagarbos; pasielgime, tarsi kokie viduramžių barbarai.

Pažvelgkime noris į dabartinių mūsų draugijos stovį.

Ef Dži-Bagočius, visiems amer kiek ams žinomas, kaip agitatorius ir didžiai su kunu bei dušia, pasišventęs žmonių labui, vaikas, iš kailio išneidamas darbuoja labai Susivienijimo Lietuvių Amerijoje ir Lietuvių Socialistų Sąjungai. O mūsų, kaip tu pasielgiame! tarsi viduramžių barbarai: plustame, koliojame, vadiname kvailiu, provokatorium ir tt. Ir darome tai dėl to, kad nežinome ką turime savo tarpe. Nežinome, koks tai kankintinis, koks tai genijališkas didvyris, Ef-Dži-Bagočiaus ypatoje, apsigyveno mūsų tarpe ir aukleja mūsų labai savo spēkas, gabumus ir beveik visą savo ateitį.

Jis veikia, o mūsų darbus trukdoma.

Jis išmeta iš socialistų sąjungos administracijos „Aušros“ knygas, atsisakydamas agentauti; o čia pildomasis komitetas atsidrąsina klausyti, kas do priežastis persi-kyrimo su „Aušra“. Ef-Dži-Bagočius nesako: „ne tavo džiabas“. Ne, jis yra munda gus.

Jis pasako, kad pats Pild. Komitetas pareikalavo iš jo atsakymą, kas jam paviljo užlaikinti buržuaziškos (suprask „Aušros“) literatūros agenturą. Kad ir juokingas tas komitetas. Pats užvirtino Ef-Dži-Bagočių „Kovos“ administratoriumi, pats paskyrė jam 15 dol. savaitinės algos, *) noris susivaziavimas, vardu IV LSS. Susivaziavimas, pripažino mokėti administratoriui tik po 10 dol.; patį klausė, kodėl jis užlaiko „Aušros“ agenturą,

o paskui — šmakšt, kaip nelyginant Pilypas iš Kanapių: „kas do priežastis persiskyrimo su „Aušra“!..

Juokingas komitetas. Toks jau draugijų surėdymas: kaip tik „komitetas“, tai butinai turi but juokingas. Kaip nėra be saulės šviesos, taip negali buti komitetai be juokingumo: patįs rėkia ir patįs klausia: kas rėkė?

Pasakiau, kad Ef-Dži-Bagočius yra mūsų skriaudžiamas. Pats Ef-Dži-Bagočius skundžiasi visuomenei ant „Bičkuno“ ir draugais“, kurie apšaukė jį ir jo mylimą draugą Baltrušaitį šnipais, juodašimčiais etc. Jį patį net Pinkertonu pavadinę. Nelaimingas ir sąjauos mo užsitarnavęs visuomenės veikėjas, pasišventęs su Baltrušaičiu išgelbėti sąjungą (jis už \$15 per savaitę, Baitraušaitis už \$12.50) ir palikęs „šalyj vietą, kur but atnešusi jam po \$20-\$35 kas savaitė pelno“. Spręskit — ar tai nėra pasišventimas?

Taip, pasišventimas.

Dabar, po ranka turiu (lyginai taip, kaip Bagočius turi SLA. sąnarystės blankas ir LSS. čarterius su savo rauduais parašais) įžymų laikraštį, butent „The Pittsburg Press“, *) išvydusį šį bjaurų pasaulį 1908 m. sausio 19 d nedėdieny.

Neužiminėčiau jūsų atydos, jei tai nebutų svarbus mūsų tautai numeris. Lukterėkit, o neužilgo susipažinsite su to numerio „įdomybėmis“. Tas jums bus naudinga, nėra pamatysite, kaip neteisingai atsinėsate į tokį didelį, tokį garsų ir tokį ideoms pasišventusį žmogų, kaip kad yra ponas Ef-Dži-Bagočius, lietuvių organizacijų žiedas.

Iš to susipažinimo bus dar ir kita nauda: ateities istorikas ir pono Ef-Dži-Bagočiaus biografas turės daug medžiagos. Ir tą medžiagą pagaminome mums jo-paties, taip spējama, lupos, o gal ir plunksna. Eisime prie dalyko.

Įžanginis straipsnis „The Pittsburg Press“ šitaip yra užvardytas: „Pittsburg etis pasakojė apie tai, kad kazokai nužudė jo brolių... Fortunatas J. Bagočius **) pabėgo iš namų, ant galo atvyko Amerikon ir dabar yra vietinės (Pittsburg) Akademijos studentu“.

Straipsnio pradžia, kur Ef-Dži-Bagočius aprašo Maskolijos kazokų ir abelnai valdžios kraugeriskumą, niekuom ne siskiriantį nuo australiečių laukinių žmonių ir perviršijantį Hunnus, po vadovyste Attilos, žveriskumą, nėra žingeidi; joje tik „žodžiai, žodžiai ir daugiau nieko“.

Mums žingeidu, kas yra Ef-Dži-Bagočius.

Tą klausimą išriša „The Pittsburg Press“.

Jis yra Maskolijos pulkininko (polkovniko) Ivano Aleksandrovičo ir turkės ar

totorės (m h metanės) sūnu; tėvas žuvęs laike Kaukazo kampanijos, ties Tiflisu, 1903 m., kuomet Kaukaze buvo visai ramu, tarsi „Dievo užpeklyje“ (1903 m. aš gyvenau Tifli e). Jojosenelis tarnavęs po Suvorovo vadovyte, darsitarnavęs generolo rangos ir tapęs išaukštintas į bajorus; apart to visko, valdžia tam seneliui padovanojusi didelį žemės plotą — gaila, kad ponas Ef-Dži-Bagočius nepasako, ar su vergais, ar be, nėra t ilaikais paprastai pridėdavo prie žemės ir „vergų dušias“.

Dabar jo giuvinė turi 7.000 akru žemės Kano gubernijoje, netoli Prusų rubežiaus, 6 mylios (kazin, ar angliškos, ar geografskos) nuo Klaipėdos ir 23 m. nuo Liepojaus (bene bus tai apie Švieksną ar Andrijavą).

Jojo brolis „Joseph Ivanovich Bagočius“ tragiškai pasi miręs: į jo bajorišką kuną kazokų oficerius suvaręs 8 kul kas iš revolverio.

Buvo štai kaip:

„Įtūtę lietuviai patylomis gin klavosi, revoliucijai užstojus, idant buti pasiryžusiais kariauti, o karė buvo jau nebeišvengtinas dalykas. Jie (lietuviai) kreipėsi į Juozą Bagočių, prašydami, kad jis pavelytų sudėti savo dvare ginklus ir amuniciją, ką jie traukė kontrabandiniu būdu iš užsienių.“

Jis.. pavelijo. Tamsio mės naktimis m ži laivai iš Anglijos, Holandijos ir Belgijos prisitindavo prie Bagočių dvaro... Ginklus, tų laivų atvežtus, lietuviai žvejai priimdavo ant savo valčių ir nugabendavo šieno vežimuose Bagočių dvaran...“

Apart to „Kelis sykius jie (lietuviai) gabendavo ginklus grabuose, apie kuriuos manyta, kad juose yra lavonai lietuvių, iškeliavusių į Prusus ir tenai pasimirusių. Jų lavonus paprastai vešta namo laidotų...“

Ginklus užkasta į žemę. Rusijos valdžia turinti savo šnipus visur; tad buvę jie ir Bagočiaus dvare. Ginklus su rasta ir vieną gražią naktį, apie 1 val. po pusianakčiui „atlekė“ į dvarą 300 kazokų. Nieko negelbėjo „the nobility of Bagočius family“ (aukšta Bagočiaus kilmė): žvėrys-kazokai surašiojo „25 bernus ir 20 mergų“, ir ėmė jieškoti Juozo Bagočiaus. O šis, nu jausdamas nelaimę, pasislėpė didžiosios salės (in the big hall) kamine. Bet kazokų oficerius su velnioniška šypsa atrado jį tenai ir paguldė ant vietos, sulėidęs į jį 8 šuvius.

Po tam tragiškam atsitikimui visi kazokai išvalė visus valgomų daiktų sądelius, įsilaužė į sklepa, kur buvo šimtai butelių vynų — „hundreds of flagons of wine and spirits“.

Gerė jie tą seną, 50 metų skelpe laikytą vyną, nelyginant kaip vandenį ir žėdnas kazokas pasiėmė su savim tiek butelių likerio (tur but Benediktin, o, nėra Lietuvos „noblemen“, a la Bagočius, kitokio likerio negeria; tai buvo Benediktinas ir butinai molinėse bonkose), kiek galėjo pasiimti su savim. Kadangi žmogus

gali pasiimti 5 butelius (gal ir daugiau, bet mums šiame atvejuje pakaks skaičius 5), tad 300 kazokų pasiėmė 1500 butelių likerio; o butelis likerio pavogta iš Bagočiaus dvaro už 6 000 rublių. (Ir dar kaž-koks paikas žmogus stebisi, iš kur Ef-Dži-Bagočius gali turėti 500 dol! Juk jo „vynyčiai“ yra turtinge-nė, negu kunigaikščio Ogiuskio!)

Nužudę Josephą Ivanovichą Bagočių, išardę kanuole, kurią atsivežė su savimi, rumą — „ancestral mansion“, išblaškę galvijus, pasiėmę su savimi 17 gerų (tur but „staininių“) arklų, kazokai išjojo, žvengdami ir klykdami iš džiaugsmo, tarsi kokį prakilų darbą atlikę.

Ir dabar — žolės ir piktžolės (the weeds and grass) zelia padvarioje; Fortunato motina, turkė ar totorė, ponija Amelija Bagočienė, taip gi ir jos 16 m amžiaus duktė Kleopatra (turbūt dvasiška Bagočių giminė nevadina jos tno pagonišku vardu: katalikų sąrašė nėra tokio vardo) išsi-krastė iš „ancestral mansion“ ir apsigyveno Lenkijoje pas savo gimnaitį, kunigą Dominiką.

Gili ir baisi tragedija. Ir gaila, kad ponas Ef-Dži-Bagočius nepasirūpina parašyti ją tragedijos formoje ir pavesti scenai: mūsų teatrališkas knygybas būtų jį didžiai dėkingas; antra gi — gaila palikti nežnaudotu tokį tragišką siužetą.

Pats gi Ef-Dži-Bagočius? Kas su juo? Kas jis? Kantrybės — tuoj bus. Fortunatas Bagočius gimė — „was born in January 1887“ m. Gavęs katalikišką kudi-kystės išlavimą, tapė pasiūstas pas dėdę, kunigą, gyvenusį netoli Kaspijos jurių; tas dėdė, palaikęs „little Fortunats“ tolą laiką pas save, nusiuntė jį vienuolynan — ta čiaus į Saratovo seminariją *).

Nelaimingas tas mūsų „herojas“ dėdė! Jei jis būtų žinojęs, kur jis siunčia savo „pupilių“, tai būtų išsivadėjęs ir to kudičio ir mįslies išleisti jį į katalikiškus kunigus... Ar zinote, kur pateko „little boy“?

Jis pateko į „very hot bed of Terrorism“ (šiltą terorizmą lovą); neapsirikote, perskaite „Terrorizm“, nėra, anot paties Ef-Dži-Bagočiaus pasakojimo laikraštyje „The Pittsburg Press“, jis nuo-pat mažų dienų trokštė troško Maskolijai laisvės ir kentėjo nežmoniškas kančias, panįslijęs apie caro patvaldybą pertai dar anksty užsirašė į teroristų eiles.

Jis susiejo su studentais — teroristais. Negirdėtas atsitikimas: katalikiškos seminarijos klerikai, visų konservatiškais iš Maskolijos elementais ir teroristai! Atsimaino laikai ir mūsų atsimainome juose — pasakys mįlinčius; ir tiesa: atsimaino laikai. Seminarijoje terorizmas, klerikai — teroristai!

(Užbaigta seka).
B. Želma.

*) Saratove yra dvi dvasiški R. K. seminariji, vyresnė ir žemesnė. E. D. B. lankė žemesnę, kur priima beveik kudičius. Aut.

*) Žiur. „Lietuva“ 52 No. 1908.

*) Feljetono autorius prisiuntė mums numerį „The Pittsburg Press“ iš 19. I. 1908 m., kuriame yra išguldyta žemiau istorija. Red.

**) Angliškame laikraštyje visur rašoma „F. J. Bagočius“ ir kai-kur „Bagočius.“ (Aut.)

Tev. Myl. Dr. tes reikaluose.

Musu ydos.

Bufojimas ir zydejimas bent kokios draugijos daugiausiai priguli nuo dviejų dalykų: pirmiausiai — visi sąnariai bei kuopos turi gerai pažinti savo draugijos siekius ir būdą jų pasiekimo, o paskui — kiekvienas sąnarys turi žinoti ir pildyti savo pridermes. Tik ta draugija, kurios sąnariai blaivai pažįsta siekius ir žino savo pridermes, gali tikėtis šviesios ateities; tik ta draugija, kurios nariai pildo savo pareigas ne varu varomai, bet su noru ir smagumu; tik ta draugija, kurioje visi dirba darba ir pildo savo užduotis ne todėl, kad jiems reikia jas pildyti, bet todėl, kad jie myli jas pildyti, kad tas darbas suteikia jiems smagumą ir užganėdinimą, — tik tokia draugija gali progresuoti, gali augti ir stiprėti. Draugija, kurios sąnariai turi miglotą supratimą apie savo tiesas ir pareigas, kurie todėl mano, jog draugijoje visi gali niska daryti ir kiekvienas gali veikti kas jam patinka — tokioje, paantriname, draugijoje geros pasekmės, rimtas darbas — tai tik svajonė. Draugystė, arba organizacija todėl ir vadinasi organizacija, kad ji suorganizuota, suapvalyta, kad kiekvienas ją prigulintis, žino savo vietą ir žino, kas jam išpuola, o kas neišpuola daryti. Kitaip ir negalima. Jeigu gi būtų kitaip, tai tas būtų ne organizacija, bet koks tai mišinys, panašus į maskoliškus barsčius, kur kopustai, žirnai ir kruopos su lašiniiais kartu suverstos.

Aš turiu mįslyje nusprendimą Bostono TMD. kuopos, kurį neseniai patalpino organe kuopos vardu jos sekretorius p. Michelson. Nors man be galo nesmagu apie tą rašyti, vienok mano pareiga reikalauja atkreipti tos kuopos (kaipo lygiai ir visų kitų) atydzia į jos ne tik jau netaktiškumą, bet net visai netiesuotą pasielgimą. Minėta kuopa savo susirinkime, pasvarsčius begancius draugijos reikalus, išnešė kelias rezolucijas, kurias viešai ir pagarsino. Nors apie teisingumą panašų išvadžiojimū buvo ne kartą aiškinta ir Centro ir kitų, ir nors visos tos rezolucijos priešingos pažiūroms Centro Valdybos (ir be mažiausios abejonės — pažiūroms daugumo kuopų), — tai vienok, guododami pilną laisvę, kokia džiaugiasi kiekviena kuopa ir TMD. sąnarys, mės nieko priešingo išreiškimui tų nuomonių neturime (nors kita kartą jos buna išreikštos labai šlykščiai ir visai nemandagioje formoj).

Centro Valdyba atkreipia atyda ant visų išreikštų nuomonių, nors kita kartą reikia iki ausų rausti, už tulas kuopas, kurios tankiai savo nutarimus papildoma gatviniais pludimais (vadinu kuopas, nes abelnai po tais nutarimais pasirašo vardu kuopos, jos sekretorius). Gali būti nesutikimai, gali būti ginčai, bet tokia forma ginčų, kokia

mės turime — formoje tankiai nešvarių pludimų — tokia forma daro draugijai gėdą. Mės turime paminti, jog organą skaito ne tik TMD, sąnariai, ji skaito ir daugybė pašalinių, ir jų akyse mės persistatome labai žemos vertės paveikslu.

Bet grįžtu prie reikalo. Bostono kuopa išnešė dar vieną rezoluciją, kokios iki šiol nei viena kuopa dar neišnešė: Ji apgarsino *centraliskam pirmininkui oficiališką papeikimą*. Centro pirmininkas jau turėjo laimikį būti išpravadžiuotu po priedanga kritika-vinno jo arba Centro veikimų, vienok nesitikėjo gauti „officiališką papeikimą“ nuo kuopos. Čia ir turiu patėmyti, jog pati viena kuopa neturėjo tiesos išreikšti Centro pirmininkui papeikimo. Centro Valdyba gali nubausti, arba papeikti tik tas, kas ją rinko, t. y. visa draugija, arba jos didesnėji dalis ypatoje susivaziavimo, arba Seimo. Kuopa gali kritikuoti, gali išreikšti neužganėdinimą, veiklumu Centro Valdybos, pagalios gali duoti *inesimą* kitoms kuopoms išreikšti pirmininkui papeikimą, bet viena kuopa negali duoti papeikimo jokiam Centro Valdybos nariui, tuo labiau pirmininkui. Tas juk lengvai suprantama, nes tai yra pamatu kiekvienos organizacijos; ant to remiasi gi visa tvarka, to reikalauja logika ir net prastas mandagumas: *Žemesnė įstaiga negal bausiti augštesnės*. Todėl ir Bostono kuopa viešai ir officiališkai pagarsinusi Centro pirmininkui papeikimą pasirodė ne vietoj, nes padarė tą, ko ji neturėjo tiesos daryti. Tas parodo, jog ne visi suprantą aiškiai savo tiesas ir savo privilegijas.

Kadangi minėtas papeikimas rišasi su mano ypata, tai čia noriu dar dādėti, jog šitie žodžiai yra rašomi ne apgynimui savo ypotos ir ne todėl, kad aš reikalauju kokios ypatingos garbės: papeikimai neuvers man vainiko nuo galvos, kaip lygiai pagyrimai ne supins jo ir neuždės ant Centro Valdybos. Bet mano pareiga yra daboti tas tiesas ir tą garbę kokia apvelka Centro Valdybą patį sąnariai. Kiekvienas, kas turi mažiausį supratimą apie demokratiškąjį surėdymą, žino, jog pirmininkas, arba prezidentas, kaipo privatiška ypata yra lygus visiems, vienok jeigu jam suteikia daugiau guodonės arba pagarbos, tai ne kaipo ypatai, bet kaipo draugijos įgaliotiniui, kaip nešiotojui tos garbės, kuri priguli visai draugijai. Todėl klaidingai mano tie, kurie mįslina, jog koliodami pirmininką, jie ižėidžia ir drasko garbę pirmininko ypatos. Anaipol, — jie drasko garbę savo visos draugijos, kurios pirmininkas yra tik reprezentantu (atstovu), — taigi iš dalies ir savo loeną. Tas darosi ne tik pas mus, T.M. Drangystėje — tas pats yra ir „Susivienijimuose“. Kaip pas mus, taip ir tenai yra manoma, jog viršininkai yra ne tik tarnais organizacijos, bet ir vergais, kuriuos galima netik mušti, bet ir pamazgas jiems ant sprando lie-

ti. Tuomtarpu jie nepateidžia, og tos pamazgos netiek kimba prie tų, ant kurių jos liejasi, kiek ant pačių liejančių. Galima mušti ir teisti kaltus viršininkus, bet reik tą daryti taktiškai.

Sis mano straipsnelis lytisi ne tik Bostono kuopos, bet abelnai visų kuopų — jį rašydamas, norėjau atkreipti atyda ant *abelno lietuvių eljimosi*, kuris parodo, jog mės apvilkdami ką nors aukso rubais, patį savo dovaną purvais apdrabstome, arba — anot labai teisingo ir gerai pritaikinto p. Serno išsireikšimo: „Mės, lietuviai, tankiai be reikalų iškeliamo žmogų ant dievaicio sosto, o paskui tą dievaitį nuo sosto, kaip varlę užkojų, traukiame į balą“....

Aš visai nesistebiu, jog jauna kuopa gali padaryti klaidas, arba pasielgti netaktiškai, bet nesitikėjau, kad minėta Bostono kuopa, — viena iš senesnių kuopų ir kurios tarpe yra nemažai vyrų, net ir diplomatų — kad toji kuopa padarys tą žingsnį. Aš stipriai tikiu, jog kuopa pripažins teisybę šitiems mano žodžiams, jog ji nepanorės juose matyti „didybės“ iš mano pusės, tik vien norą gyventi ir darbuoties vienoje draugijoje ant visiems prieinamų ir kiekvienam priderančių išlygų. Aš tikiu jį tą padarys, jeigu ji norės būti pati sau teisinga.

B. K. Balevičius,
TMD. Pirmininkas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Šiomis dienomis pasimirė labai kadaisiai pagarsėjęs žmogus, stačiatikių kunigas Jonas Kronštadskis. Jis jau apie 15 metų ar daugiau, loše Rusijos gyvenime nemažą rolę Pirmiaus buvo apsiskelbęs stebuklų darytoju. Minios len gvatiškių, jieskančių stebuklų, jam supylė begalinius turtus. Vėliau, prasidėjus revoliucijos laikams, Kronštadskis pasiliovė bedaręs „stebuklus“, bet emėsi už pelningesnio amato: jis su visa dušia ir kunu organizavo juodašimčių judėjimą ir milijonus tamsių fanatikų, savo pasekėjų atitraukė nuo kovos už laisvę. Už savo uolų skelbimą tamsybės, tas kunigėlis pasiekė žemišką judėlio laimę — nesvietiškai praturto, važinėdavo karietose ir visuomet vienos ar dviejų mergų draugijoje. Paliko keletą namų Petrapilėje ir Kronštadte, tukstančius margų girių Vologdos ir Kostromo gub., buvo dalininku aukso kasyklių ir didelius pinigus.

Amerika. Vašingtone užgimė karšta kova tarpe prez. Ruzvelto ir kongreso. Abu kongreso rumai — senatoriai ir atstovai, sukibo už prezidento kalbos, kurią sakė prie atverimo kongreso. Tenai prezidentas reikalavo pagerinti ir padidinti slaptosios sargybos (sekretservice — šnipų) sistemą. Senatas ir atstovai jau pirmiau buvo tam priešingi, todėl prezidentas ir pasiepė juos šitaip: „Jūs dėlto nenorite slaptosios sargybos, nes bijoties, kad jūsų pačių darbe-

ly neimty tyrinet...“ Po ilgų ginčų ir barnių atstovų rumas 212 balsų prieš 35, nutarė tą vietą prezidento kalbos atmesti ir išreikšti Ruzveltui neužganėdinimą, kaipo liandies atstovų insinuatorių.

IŠ VISUR.

Nelabai senai Sveicarijos respublika išdavė Rusijos valdžiai revoliucionierių Vasiljevą. Žandarai ir policija tuoju supynė jam kriminališką apkaltinimą ir teismas anądien pasmerkė Vasiljevą 10 metų kalėjimo.

Paryžiuje ant Chaussee d'Antin stoties, graziame vidurdieny prapuolė nuo relių krasos vagonas. Pasirodė, kad mitrų vagiliai jį nusivežė ir visą išplėšė. Vagone buvo apie \$200.000.00 pinigais ir visokių brangių siuntinių.

Charkovo universiteto profesorius N. Boguslavski pranešė geologijos komitetui Peterburge, jog Kursko gub. esą atrasti nauji ir labai turtingi sluogsniai akmeninių anglių. Sakoma, kad tose sritis atsirdarys neblogesnės kasyklės, kaip Pensylvanijoje.

Prancuzijoje perejo visuotini rinkimai, kuriose valdžiai tai gi ir radikalai vėl paėmė viršų; progresistai pralaimėjo net 18 sėdinių parlamente, tuomtarpu radikalai-socijalistai laimėjo naujų 15, o nepri gulmingi-socijalistai naujas 2. Tokiu būdu spirginimas kuni-gų eis vėla pirmyn.

IŠ AMERIKOS

Ir pas mus zemes drebejimas!

Philadelphijoje ir visais New Jersey pakraščiais, sausio 5 d. pasigirdo čičela eilė lengvo dundėjimo po žemes. Seismografiskas biuras Vašingtone patėmijo, jog šitie pozeminiai dundėjimai atsiliepė nuo ano baisiojo žemes drebejimo Italijoje, kurs aną savaitę iki 200.000 žmonių prazudė ir keliolika miestų sulygino su žeme. Suprantama, kad Pensylvanijos ir New Jersey gyventojai, da tebeturėdami šviežiai atmintyje, kas atsitiko Italijoje, baisiai nusigando: buriai vyrų, moterų ir vaikų išbėgo iš namų ir lakstė rėkandami gatvėmis, kiti parpuolė ant kelių meldėsi. Plymouth, Pa. sakoma, kad iš to drebejimo plyšo 10 tonų dinamito ir išardė apelinę.

Išvože socialistu redakcija.

Girard, Kan. socialistų laikraštuko „Appeal to Reason“ redakcijon apsilankė keisti vagis. Naties laiku, kada visi miegojo, suplaisyta su nitroglicerino pagelba nesudegamoji spinta ir išnešta glėbis popierių. Tarpe jų buvo daugelis dokumentų, kuriuos garsingas Chicago advokatas Darrow buvo surinkęs, gynimui einančios bylos apie to paties laikraščio redaktorių Warren. Spintoje buvo ir pi-

nigų, bet jų neliesta. Matyt, norėta tik popierių. Bet kas tie per vagis? Redaktorių juk valdžia skundžia. Ar gi būtų tai pačios valdžios darbas?..

Iš lietuvišku dirva Amerikoje

Waterbury, Conn. Sausio 3 d. TMD. kuopelės triusn buvo parengtas Dr. Kudirkos jubilėjaus vakarėlis, kurs susidejo iš nabašninko rašytojo veikalų: muzikos, deklamacijų ir dainų. Įėjus į salę prieš akis atsireiškė puikiai gelėmis padabintas Dr. Kudirkos paveikslas. Pakilus uždangai, p. J. S. Pruselaitis paskaitė referatą iš „Vilniaus Kalendotrius“, paskiaus „Šviesos Dr. tės“ choras sudainavo tautišką hymną, ir taip paeiliui ėjo muzika, dainos ir deklamacijos, iki vakaras užsibaigė. Tarpe dalyvavusių veikėjų buvo šie: P. Priceviciūtė skambino ant piano, V. Bagdanavičius griežė ant smuiko, K. ir M. Kriškėniūtės dainavo duetas ir kit.

Vakaras puikiai nusisekė ir Waterburio žmonės juomi labai užganėdinti. Pelno liko apie \$20.00.

Vietinis.

Elizabeth, N. J. Mėgstu daile ir nemėgstu dailės. Mėgstu daile ir teatrus už tai, kad jie butinai liaudžiai reikalingi, kad scena įkvepja kiltus jausmus, bet nemėgstu, kad daile išdārko profanai. Paskutinės rūšės įspūdį aš jaučiau 1 d. sausio, Čurčako salėje, kur buvo perstatyta Nagurnancko „Zivilė“. Nors veikalas ne literatiškas, bet vis gi, gerai atlošus, puikus būtų gabalėlis. Bet čia: mielas Dieve! Nei aktorių prisiruošimo, nei nudavimo, nei tinkamų parėdų. Aišku tuoju, kad pas mus da nera jokio supratimo apie sceną. Negalima buvo pažinti: ar tai senovės kareivis lietuvis, ar tai kareivis rusas, ar tai kunigaikštis, ar tai vaidyla, ar tai prastas žmogelis pažibusių apsidėjęs. O publika! lyg miške auginta: užia, švilpja, rėkia, numalsyt jokiū būdu negalima....

Žinoma, lošia prasti darbininkai. Reikia jiems pripažinti garbę ir net padėkoti. Bet linkėtina mūsų teatrų mylėtojams, kad vengtų to, ko negali: pradėtų velyk nuo „Amerika partyje“, „Dėdė atvažio“ ir kitų lengvesnių, o tada baigtų jau „kunigaikščiais“....

Vincianas-Brooklynietis.

Chicago, Ill. Turėdamas biskelį liuso laiko, nusidanginau į prakalbas, surengtas LSA. kuopos. Nuo tulo laiko jau girdėties vis šnekant, jog Chicagoje daugiausia lietuvių, apšviestų žmonių; randasi daug gydytojų, advokatų, inžinierių, farmaceutų ir dar kitokių, — ten tikra širdis lietuviškos inteligentijos. Taip ir yra, nieks negalėtų to užginčyti, kad čia randasi lietuviškos mokslo galvos; todėl ir mano kiekvienas, jog čia ir lietuviai abelnai daugiau apšvietę ir daug daugiau supran-

ta lietuviškus reikalus, negu kituose lietuvių apgyventuose kaimuose ir kaimelinose. Bet tas gražu toli, toli. Nerašysiu kaip jie gyvena, prie ko jie didžiausį ir maloniausį prisirišimą turi, nes tas paprastas ir beveik kiekvienam žinoma. Bet, einame prie dalyko, t. y. apie prakalbas.

Prakalbos, kaip ir visur surengtos; užkviesti kalbėtojai ir nebetkokie, kaip tai: Balevičia, Žagaras, ir rodos iš Valparaiso universiteto students, (pravardės nežinau). Rodos buvo garsinta „Lietuvoj“ ir per plakatus, bet ant prakalbų susirinko nedaugiau kaip 150 ypatų. Kodėl taip nedaug susirinko klausytojų, pagal patirtos priežasties, kalti tam inteligentai ir štai delko: (maž brolis chicagietis atsiras su pasiaiškinimu, kol nedaug susirinko: sakys, jog tą pačią dieną buvo kitoje vietoj prelekcija, tai ten visi lietuviai ir susisipietė; bet tas bus netiesa, nes aš ir ten buvau, mačiau kiek ir ten buvo). Visu pirmu kalbėjo studentas; kalbėjo apie mokslą, ką mums mokslas suteikia, ką mums mokslas žada suteikti ir tik su mokslu, sako, mės viską galėsime atsiekti; ragino skaityti mokslo knygas ir kaip galiat daugiau lankintis ar tai mokyklą lankyti, jei kas išsigali, ar tai privatiškai. Antras, kalbėjo Žagaras. Sis nurodė apie reikalingumą kliasų kovos už geresnį būvį, apie reikalingumą pasidarbuoti išliuosavimui Paurėno ir Rudavičiaus; sakė, jog reikia pr otestuoti prieš S. V. valdžią, taip gi apie reikalingumą ir neatbutinumą mokslo. Žagarui galima užmesti tik tai, jog jis neturi grynai lietuviškos ištarmės, taip gi ir gabaus iškalbumo; bet čia ne jo kaltė — kalta ganta su proga. Trečias išėjo Balevičia; teisybė, puiki, labai puikią iškalbą turi; žodžiai tie, liejasi viens po kitam, kaip harmoniška sąlyda; taip maloniai ir pritraukiančiai kalba, rodos jis, savo heroiskame iškalbume dings nuo estrados kaip kokis magikas; rodos jis su kunu ir dušia tam tik ir pasišventęs. Ištikro, jeigu jis taip būtų kalbėjęs nekludydamas nieko, nei užsipuldinėdamas ant ypotos bei ypatų, kaip ir pirmieji du kalbėtojai, būtų didelį iskiepytą vaisių palikęs klausytojams; tokis mokytas ir iškalbus žmogus, galėtų didelę rolę lošti žmonių apšvietime. Bet ve mūsų nelaimė! Teisybė, jis kalbėjo taip gi apie mokslą, bet tik keliais žodžiais, o visą kalbą pašventė ant užsipuldinėjimų. Kaip tik išpuolė ant platformos, toj vienoj akimirkoj užsisėdo ant Žagaros, kam tas kalba apie kovą, savo mokslą, apie protestus, nes sako protestais nieko nenuveiksime, — protestai, tas-pats, kaip baronas (avinas) su ragais daužytų murą. Ar gali sveikai manantis žmogus sutikti tame su B.? Užsipuolė ant socialistų, buk jie (supr. rev. laike Lietuvoj) už suaukantus lietuviškos visuomenės pinigus spausdino tik žydiškus lapelius ir tik žydams dalindavo. Užsipuolė ant politikiškų pabėgėlių; sako: ko jie čia atbė-

go į šią laisvą Amerikos šalį; jei nori laisvės, ko bėgo iš Rusijos, kodėl ten nekovojo, etc. padabindamas savo kalbą su visai netikusiais išsitari- mais. Publikos mažai buvo, bet ir toji pradėjo tarp savęs šnabzdėti: kas čia, sako, dabar yra, kieno čia teisybė ir ko klausyt, — nežinia. Pabaigus B. kalbą, Zagaras paskui išbėgęs traukė, kaip žmonės sako, per kriukį Bolevičiui ir su tuomi užsibaigė prakalbos.

Ištikro, kaip apmąstai, jei tokie žmonės kaujasi, tai kur mums pasidėt, ir rodos kąd butų galima, keliautumei žmogus nuo šios žemės ant kito pasviečio. Ir aš statau si sau klausimą: kas tai galėtų but, t. y. kam toki nesutikimai daryti? Jog ir viens ir kits, prie to paties taško žengia, tik skirtingais keliais. Jau ir taip negalima susišaukti daugiau klausytojų, o susikvietus burelį, nors tuomet reiktų kuošvelniausia aiškinti jiems nesuprantamus daiktus, aiškinti visokiais budais, visokiais keliais mokslo vertę. Rengimas prakalbų juk nėra tam, idant žmones susišaukę pasirodytų, kaip patįs kalbėtojai gali tarp savęs rietis; rengimas, tai yra tikslas, ką nors suteikti atsilankiusiems gero. Vieton ką gero atlikti, jie išėję ant scenos lošia pikto pagundinimo roles. Jeigu taip, kam šaukti klausytojus, ar dėlto, kad jus ant scenos pamatyti? Jei mylite užsipuldinėjimus, sueikite į privatišką kur kambarį ir ten galite... Su panašiais užsipuldinėjimo budais jūs tik žmones pykinat ir atšaldot, o dėl to, jie neskaitydami ir atsilanko pas jus. Ir da sakau: kodėl taip yra? Mokslo vyrai, taisykitės, nes kas gi su mumis bus?!

Pseudonimas.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Iš „Liet. Mokslo Draugijos“. Lapkričio mėnesyje Mokslo Draugijos knygynei prisūtint knygu:

A. Šutinas 5 tomus, Ed. Volteris 7 t., J. Strazdas—22 t. ir 30 įvairių rankraščių; S. Kazimiero Draugija—62 t., Renigeris ir kun. Turauskis po 2 t., J. Naujokas, An. Bruožis, A. Maciejauskis, D. Šidlauskis—po 1 t., S. Bytautas—1 t. ir 12 senoviskų dokumentų.

Rengiamamjam Draugijos muzėjui padovanojo: kun. Pran. Bernotas iš Ratinyčios—100 sidabrinių pinigų (daugiausia lietuviškos), 1 akmeninį kirvuką, 2 geležinius jėgaliu, 1 — jiesmagalį, skiltuvą, meškerę, žalvario guziką ir 5 juostas; S. Bytautas iš Nemakščių—29 senov. pinigų, 1 žalvarinį žiedą ir Lojos medelį; A. Šutinas—2 senov. žibintu ir 9 paveikslus; Kazimiera Sorokyte—3 paveikslus ir Alyta bei J. Strazdas—po 1 pinigą.

Visiems aukautojams taria širdingą ačiū.

L. M. Draugijos komitetas.

Lietuviška lekcija. Sek.

madienį, gruodžio 7 d., 5 valanda, buvo 3čia d-ro Matulai šio lekcija. Pasakojo apie tai: 1) Iš ko susideda kraujas ir kam jis reikalingas? 2) Kodėl vienoje kraujagislėse kraujas šviesiai raudonas, kitose gi melynas? 3) Kodėl vienos kraujagislės tvaksi, kitos ne? 4) Kaip sutaisyta širdis ir kodėl ji nuolatos tvaksi? 5) Širdies, kraujagislių ir kraujo ligos. Žmonių klausyti lekcijos buvo susirinkę 60-70.

G. Petkevičaitė ir J. Žymantienė (Žemaitė) gruodžio 8 (21) d. išvažiavo Peterburgan visos Rusijos moterų susivaziavimam.

Prie „Vilniaus Aušros“ likvidacijos. Paskirtasai gruodžio 6 dieną visuotinas „Vilniaus Aušros“ susirinkimas draugijos turtui likviduoti neįvyko per tai, kad nesusirinko įstatų reikalaujamas narių skaičius.

Todėl draugijos įst. §36uoju, Vyriausioji valdyba, drauge su Vyr. Revizijos Komitetu, pasikvietusi iš draugijos narių tarp sudaro Likvidacijos Komisiją, kuri paskirstys visas draugijos lėšas lietuvių vaikų apšvietimui.

Likvidacijos komisijos susirinkimas paskirta gruodžio 14 dieną. To susirinkimo nutarimas bus laikraščiuose paskelbtas.

Pirmininkas J. Bagdanavičius. Sekretorius Liudas G. ra.

Baigęs mokslus. Gruodžio 9 d. išdavė prie Berno universiteto (Sveicarijoje) veterinarijos skyriaus kvotimą daktaro laipsniu F. Sagadinas, turėjęs 1906 m. pasišalinti iš Lietuvos. Kad ne politiškos sąlygos, galėtų dabar buti Lietuvoje vienu kultūros nešėju daugiau, — šiaipgi, ligi geresnių laikų bus priverstas bastyties po užrubežius.

(„Viln. Žin.“)

Stefanpolės (Dysnos apskr.) dvaro nuomininkas žydas turėjo tarnaitę katalikę Marijoną, Lužkų valsčiaus, Lipnių sodžiaus. Betaranda ma penkerius metus, nedoriai buvo susidėjusi su savo šeimininku. Žydas, vedęs, pradėjo nebesipadorėti prieš pačią. Išsiuntęs tarnaitę kutėn, iš kumečių pasiskolinęs peilį, lyg tartum užsisukusios karvės šniurui nupjauti, papjovė tarnaitę. Kitiems paskelbęs, jog Marijoną išsiuntęs Dysnos pas savo pažįstamus, nes su nauja šeimininke ji pradėjusi nebesutikti. Tarnaitės dėdė, pajutęs, jog Marijonos pas žyda nebėra, davė žinią anstoliui, kurs iškrėtęs ir atrado lavoną, įgrustą skrynion, nors ji buvusi per trumpa nabašti kei. Žydas suimtas.

Visaip atsitinka geresnės duonos bejieškant.

Per caro vardadienį, gruodžio 6 d., Kauno gubernatoriaus įsakę paleisti iš kalėjimo 21 žmogų iš tų, kurie buvo administratiškai nubausti už nepildymą butinųjų guberni joj įsakymų.

Buvusių Pagirių geležin

kelių valdybos tarnautojų bylo jau pasibaigė. Teismo rūmai apskelbė tokią nutartį:

D. Šneideris pasmerkta 3 metams tvirtapilės neati- mant teisių; Badziejus—1 metams ir 9 mėn. tvirtapilės; Agapitovas, Vasilevskienė, Voinovas, Mališickis, Osipčukas, inž. Prozorovas, Fiodorovas ir Jastrzembkis—vien- niems metams; Agapitovui ir Fiodorovui paskaitė tą laiką, kurį jie jau yra atsėdėję. Tei smas išteisino: Bendarzevskį, Bortkevičių, Andrejevą, inž. Gatovski, Zigelį, Suščinskį, Taranovičių, Torchovskį ir Jablonskį.

Nuteistieji, išskyrus Sreide rį, tuo tarpu paleisti už kau- ciją nuo 100 rub. iki 5.000 rublių.

Apgynėjai duoda kasaciją senatan ir ketina patraukti teisman liudytoją „tikrųjų ru- sų“ pirmininką, Jakimavičių, už tai, kad jis melavęs teisme, prirodydamas Sreiderio kal- tumą ir neteislingai prisiekęs.

Augštdavaryje, Trakų apskr., gruodžio 5 d. sudegę 30 namų, tarp jų daug sankro- vų ir monopolis. Daug žmonių pasilikę be pastogės.

Siauliai, Lapkričio 27 d. Siaulių mokinių šelpimo drau- gija įtaisiusi mokinių naudai- balių, didelėje moterų gimnazi- jos salėje. Ačiu energijai ir veiklumui draugijos narių ypačiai grapienės Zubovienės ir daktarienės Cumftienės. pelno iš to vakaro gauta gry- 700 rublių.

Nedalyvavę vakare visi vy- rų gimnazijos mokytojai dėl šios priežasties: Siauliuose ne senai pasirodęs laikraštis, kur- sai peikiąs gimnazijos tvarką ir mokytojus; mokytojai spė- ja, kad laikraštėlį leidžia mo- kiniai. Bet dabar savo boiko- tu, kad ir tokio vakaro, kurio buvo toks prakilnus tikslas, mokytojai nepirodė, kad jie augščiau stovį už tokius maž- mozius.

Tiesko politikos prasikaltė- lių. Policijos departamentas atsiuntęs Vilniaus policijai sąrašą pasielėpusių politikos prasikaltėlių. Prie sąrašo pri- dėtos įšėkomųjų fotografijos ir trumpi jų gyvenimo aprašy- mai, taip pat nurodoma, kaip elgties juos suimant. Tokių prasikaltėlių skaitoma į kelius tukstančius.

Vilniaus mokslo apygardos globėjas prieš keles savaites nusiuntęs Siaulių gimnazijų tarybai šioį įsakymą: „Jeigu iš duodančių egzaminus ekste- ru atsirastų tokių, kurie pasi- sakytų esą marijavitų tikybos, tai tokiems reikia pakviesti marijavitų dvasiškis, kursai juos iš tikybos dalykų egzami- nuotų.

Visos Rusijos moterų su- vaziavimo komitetas atsiuntęs Vilniun oficialinį pakvietimą dalyvauti suvaziavime tuo tar- pu tik „Lenkių moterų teisių lygumo sąjungai“, „Lietuvių sąjungai“ ir Sabadienei.

Kiek Vilnius turi gyvento- jų. Pagal miesto policijos val- dybos žinių spalių 1 d. 1908 m. Vilniuje buvo 188.162 gy- (Žiur. ant 6 pusl.)

Kritika ir bibliografija. Ar galima prie motiny- stes prisirengti?

Aritmetikos uždavinių ir pavyzdžių rinkinys I. ir II pradedamųjų mokyklų skyriam ir žmonėms, norintiems išmolti gerai sąskaitoti. Surinko P. B. ir P. D. Vilnius. 1906. pusl. 68, kaina 15 kap. „Lietuvių mokytojų sąjun- gos“ išleidimas.

Šita knyga pastaruoju laiku dalinam- sėv. Myl. Dr-tės sąnariams veltui. Mat TMD. prisidėjo prie šio rinkinėlio išleidimo, ir kadan- gi jisai jau gerokai po Amerikos lietuvius pa- siplatino, todėl manau, juk ir keli žodžiai pa- briežus apie minėtąją „Aritmetiką“ nebus pro- šalį,—ypač kad jau ir čionai tverianties lietu- vių mokykloms, jisai yra neatbutinai reikal in- gas, kaip aritmetikos vadovėlis.

Pirmausia reikia atiduoti autoriams nuo- pelną už jų krupštų triusą, nes parengtas ge- rai, uždaviniai ir pavyzdžiai gana įvairūs, aky- vi, patraukianti nemokslus ir pamokinanti; uždaviniai beveik iš lietuvių gyvenimo, tik- gaila, kad jie nevisada reguliariškai suskai- tyti pagal rubrikas, kitur neaiškiai išreikštos uždavinių sąlygos, arba jos pilnai neatsako gyvenimui. Šiaip rinkinys įvairus, dikto for- mato (in 8), ant gražios slidžios popieros at- spaudintas. Kiekvienas TMD. sąnarys, man- dingą džiaugiasi jį (rinkinį) gavęs.

Vienok reikia pasakyti ir tas, kas yra Tarp pavyzdžių ir uždavinių randasi daugeli- neaiškių sąskaitų—klaidų. Autoriai, matyt visai savarankiškai, ar kaip kitaip, stato kabių ženklą „()“. Nestato kabių ten kur reikia, i- stato ten, kur visai nereikalinga, nes kabės- bereikalingai pastatytos, tiktai gadina akis, margina lapus ir neatneša jokios naudos. O antraip, nestatymas kabių ten kur reikia tik- vaikui (ir suaugusiam, pav. ir man, kaipo ma- žamokslini) sukimas galvos, bereikalingas ma- stymas, rašinejimas ir tt.

Pavyzdin: ant pusl. 11, §101: $3+3:2+7=?$ Vaikas, manding, darys taip: $3+3=6; 6:2+7=10; 0$ iš matematikų, rodos taip: $3+\frac{3}{2}+7=11\frac{1}{2}$. Tokių sunkių pavyzdėlių, be kabių yra diktokai po visą knygą, ir pradendantieje dar mokyties, taip negalės padaryt, nes su- trumpenoms neapsipažinę, darys jie klaidingai. Arba §99: $10:5 \times 2=?$ Kaip čion reikia daryti? Aš randu dvejopą budą: arba $10:10=1$; arba $10:5=2; 2 \times 2=4$. Kad nebutų pai- numo, autoriams neatbutinai reikėjo paskirsty- ti kabėmis: arba $10:(5 \times 2)=?$ o gal $(10:5) \times 2=?$

Ant 12 pusl. §122 pavyzdžiuose visai ne- reikalingos kabės: parašyta: $(2 \times 2) + (4-2) + (6:3)=?$ O turi buti šiaip (be kabių) $2 \times 2 + 4-2+6:3=?$ Besimokinant iš tokių pavyz- džių negalima gauti supratimo, kada kabės- reikalingos statyti, kada ne. Tas autoriams butinai reikia pataisyti; girdejav, kad išėjusi antroji šios „Aritmetikos“ laida, bet neteko matyti, ar su pataisymais.

Ir taip daugumas yra neaiškių ir netiku- sių pavyzdžių. Dabar eisime prie uždavinių (su žodžiais ir sakiniiais).

Pirmieji metai. Veiksmai su skaičiais ligi 20. Bet §148 (ant 14 pusl.) skaitome: „vie- na višta išperėjo 9 viščiukus, kita—5 dau- gias...“ Suskaičius išeina 23. Na, o visas- tas skyrius eina skaičiams tik iki dvidešim- ties! Tokių klaidų, kurios vaikams bus pai- nios, randasi ir daugiau.

Ant 17 pusl. uždaviniai pav. nuo §182 ir iki galui yra persunkę ir patalpinti juos rei- kejo vėliaus, kada vaikai mokosi dalinimą.

Dalyje antrųjų metų, taip-gi yra klaidų apšėai. Nesuprantami uždaviniai: pusl. 39. 214., kur vaikai jokiū būdu nepadarys. Ne- aiškūs ir šie uždaviniai: §418, 436, 444 ir tt. Tiek tai aš patėmijau klaidų skaitydamas pp. Bendoriaus ir Daugirdo uždavinių ir pa- vyzdžių rinkinį. Beabejonės jau antramjame išleidime jų (klaidų) nėra, bet gaila, kad T. M. D. sąnariai jo veltui negaus.

Nežiurint į tą viską, į tas virš parodyta- silpnosias puses „Aritmetika“ turi savo ku- geriausią vertę ir, manding, yra vienintelė lietuvių kalboje aritmetika, skiriama pradi- nams mokykloms ir suaugusiems, namie bu- nantiems, išmolti gerai sąskaitoti, kadangi be- vadovėlių, be rankvedžių išmolti bei kitus mo- kyti visai negalima.

J. Sekevičius

Labai sena visuomenėje yra nuomonė, kad kiekviena motina prieš gimdymą gali prisiruoš- ti ir pagimdyti tokį kūdikį, kokio nori. Prie- prastų žmonių yra sakoma: „reikia nusižiū- rėti“, o mokinti vyrai dabar tą teoriją va- dina—„prisiruošimu prie motinystės“ (pre- paration for motherhood). Daleiskim jie sa- ko: „tėvai, norėdami turėti juodbruvį vaiką, esą, privalo prieš jį užvaisymą akyliai įsiste- bėti į kokį nors juodą dalyką; norėdami gi tu- rėti kūdikį protingą, privalo esą šnekėti su mokintais ir išmintingais žmonėmis, skaityti gerus raštus; kas nori susilaukti gražius kūdi- kius, privalo esą užvaisyti juos motinos ysciuje prie iškilmingai ir gražiai padabintų apystovų; gražiame, šviesiame kambary, išpuoštame dai- liais paveikslais, kvėpjančiais žolynais, gražiai nukliuotų sienų, pasirėdžius į gražias drapa- nas, linksmausiam upe, etc.

Tokia „priruošto“ užvaisymo teorija, kaip minėjau, turi labai seną savo pradžią. Pradėta... nuo gyvulių. Žydų istorijoje (biblijoj) skaitome, kad Jokubas, gandydamas savo uoš- vio avis, jau tą gerai išpraktikavo (Maiz. I. 30. 37). Jam uošvį Labanas suderėjo mokėti už bandos ganymą šioįją algą:—prizadėjo ati- duoti visas margąsias ir keršąsias avis ir oškas, kurios tik Jokubui beganant atsiras. Jokubo buta ne kvailo—jis prisipjaustė pėplos medžio lazdų ir su peiluku išmarginęs jų žievę, išmėtė tas lazdas ganyklose, po avių ir oškų akimis. Ir ką gi? Avys ir oškos, išžiūrėję į margas lazdas, apsibėgo margais erukais ir ožiukais, ir gudrus Jokubas veik visą Labano turtą sau- tokiu būdu pagveldė... Taip sako žydų pa- sakos.

Tarp lietuvių ir tarp kitų tautų Rusijoje girdejav nuolatos kalbant, kad „nusižiūrėji- mas“ pas motinas lošia didelę rolę. Buvę at- sitikimai, kad prieš apvaisymą ir neščios motė- rį, įsižiūrėję į ubagus, pagimdą visokius išga- mas; nusištebėję iš rudo žydo—pagimdą rudus, „sukčius“ kūdikius; persigandę gaisro, pagim- dą vaikus su raudonais plėmais ant kurios nors kuno dalies, be to nerviškus; nusižiūrėję ir „nusiđvyvį“ iš edronų ir pikčiurų, lygiai pa- gimdą tokius kūdikius, ir tt.

Dar mokslas nepatvirtino, ar tokie „nu- sižiūrėjimai“ ir „nusiđvyvijimai“ daryti ant busiančių motinų kokią nors fysišką ir dva- sišką įtekmę. Jeigu tas butų patvirtinta, tai tuomet teisinga butų ir ta teorija, kad prie „motinystės reikia prisiruošti“. Rods Šiauri- nėje Amerikoje ir Anglijoje yra nemažas ju- dėjimas, taip vadinamų eugenikų (Eugenics— nuo „eu“—„genes“ graikiškai: kilta gimtis), ku- rie reikalaudami motinoms pilnutėlis laisvės pasirenkant savo busimam kūdikiui tėvus, drauge skelbja ir viršū minėtą doktriną—pri- sirengimo prie motinystės, tai gi ir jie pripa- žįsta, kad prieš užvaisymą reikia pasirinkti kuopuikiausios sąlygos...

Bet štai netikėtai, toms nuomonėms užkir- to nemažą smugį gana garsus šių dienų Brita- nijos mokslinčius, Sir Ray Lankester (Žr. apie tai *Current Literatur*, pag. 94. 09, kurs (atsi- davęs ilgiems to dalyko tyrinėjimams, surin- ko daugybę faktų ir darodė jais, kad visos to- kios nuomonės yra tuščios (inane). Nei vyrai nei moteris absoliutiškai esą negali „prisiruoš- ti“ prie suteikimo savo busimam kūdikiui to- kių ypatybių, kokių jie patįs (gimdytojai) niekuomet neturėjo. Duokim sau: silpni tė- vai, sako, pagimdys silpnus ir kūdikius, stipri —stiprius; girtuokliai ir nesveiki—beveik vi- suomet nesveikus, nes tai jie patįs tokie, nes tai naujas vaisius ima sau iš jų nesveiką naują kuną. Lankester pasiremia ant mokslinčiaus Darvino išvedžiojimų, kad užvaisant žmogų, gyvulį, augalą, etc. reikia parinkti atsakančią sėklą arba porą: gražius žmones, gyvulius, au- galus, etc. Taip va: augštų, gražių tėvų gim- sta gražūs vaikus. Kaimų ukininkai norėda- mi užvaisinti gerus gyvulius parenka geras poras... Bet kad nuo „išžiūrėjimo“ užvaisy- tų tokie, kokiais mes norime: žmones, gyvu- liai, augalai, etc., tai sako yra beprotystė.

„Buvo daugelis žmonių—sako Lankester,

vyrų ir moterų, per visas gentkartes, kurie per čielą savo gyvenimą, darė ką jie norėjo, turėjo gerą maistą, niekuomet neragavo netikusio vyno, visuomet kalbėjosi su akylais žmonėmis, buvo patį išauklėti iki augščiausiam apsišvietimo laipsniui, turėjo išplėtotas morališkas ir intelektuališkas ypatybes, vienok nieko prakilnesnio negalėjo savo kudikiams iš aplinkybių paimti ir suteikti, kaip tik tą, ką jie patį buvo įgimę. Kaip juokinga, — sako Lankester — žmonių nuomonė, kurie kalba, buk per keletą valandų, per dieną ar savaitę galima „prisiiruoti“ — surinkti prakilnius ypatybes ir tas savo užvaisiems kudikiams perduoti!

Taip sako ir visi Darvino pasekėjai, kaip p. Lankester: nei švelnus maistas, nei gražios sienos, nei pasikalbėjimai su protingais žmonėmis — neturi jokios įtekms ant užvaisymo dailiesnių ir prakilnesnių gentkarčių. Vienintelis tik yra kelias gauti gražius kudikius: — parinkti gražiai ir sveikas poras — kaip einant į motinystės sąrašį taip ir visokius pasaulio vaisius uždiegiant.

Taip sako Darvino teorija — „rūšių parinkimo“, ir tą teoriją šiandien gyvenimo ir mokslo ištyrimai patvirtina.

J. O. S.

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

gia gerai mokėti. Kokis tai gali būti gyvasties apsergėjimas toje, sukiuržusiu Izmaeliaus gyventojų šalyje, kur kiekvieno žmogaus kumštis yra atkištas prieš kitą? Toli gražu kitoki gyvasties ir laimės apdraudimą aš mačiau prie žmonių mano sapnuotame krašte, kur jau iš vieno tik prigulėjimo į jų tautiškąją šeimyną, kiekvienas žmogus buna apsergėtas nuo visokių rūpesčių ir nedateklių, ir tą jam amžinai užtikrina simtai milijonų jo brolių sątautiečių.

Atsimenu, kad biskutį paskiaus aš atsiradau nejuoimais ant Tremonto Gatvės, kur išvydau militarišką parodą. Pro šalį maršavo kareivių pulkas. Tai buvo pirmutinis tos apsiukusios dienos reginys, kuris vieton nuostebos ir pagailos įkvėpė man kitokią pajautimą. Čia ant galo mano akis pamatė nors vieną išmintingą ir sutvarkytą dalyką, taip sakant pavyzdį, ką gali padaryti protingas bendras darbas. Visi praėiviai sustoję žūrėjo į tą reginį su užkautaisiais pasigerėjimu veidais. Ar gi tas reginys tik jų akis teglostė? Ar gi jie negalėjo suprasti, kad tik tai iš vieno veikiant, kad tiktai pavadus vienam vadovui kareivių organizaciją, armija pasidaro milžiniška mašina, kuri sutriuškina po savim daug didesnes už save gaujas iskrikusių minių? Tą aiškiai mantant, ar gi žmonės negali daryti palyginimų tarpe palaidosios minios ir mokslišku budu suorganizuotos armijos; ar gi jie negali dasiprotėti, kad šitaipo jau mokslišku budu galima ir visokią tautos išdarbystę suvesti sąrėdon? Ar gi ne dingteli daugelio žmonių mintyje tas nuostabumas, kad užmušinėjimas žmonių jau nuo tiek amžių yra žmonijoje skaitomas daugel svarbesniu, negu jų maitinimas ir aprėdymas; kad žudymui vieni — kitų užlaiko gražiai išmokintą ir suorganizuotą armiją, tuomtarpu pagaminimas gero vės yra paliktas gaujos rankose?

Slinkstant diena vakarop, ant gatvių išsipydė minios darbininkų, iš sarkrop, pabriku ir visokių darbariečių. Prietemos savanas nusviro ant žemės ir visur ant gatvių užsiziebė pablyškę lempų žiburiai, kurie miglotai apšvietė besistumdantių darbininkų veidus; čionai žmonių srovės mane pagavo į savo verpetą ir nusinesė su savim į Pietinės Grabės sritį. Niekur nebegalėtum rasti baisiesnių iš skurdo ir žmonių nupuolinio paveikslų, kaip šičia! Aš čia visur pamačiau pašėlusį žmogaus spēkų alinimą, čionai augo baisunas, kuris iš savęs kvėpavo aikvojiškais žmonių turtų.

Nuo pajudusių, apskretusių prieangių ir langu ruko nešvankų garai ir jautėsi neskanus kvapas. Iš siaurų tarpgatvių garavo smarvė, pilna miazmų, kaip ir nuo garlaivių dėnio, kur vergus vežioja. Einant pro šalį mano žvilgis užkliudavo ant išblyksusių kudikių, kurie kovojo už savo silpną gyvastį su smarve ir tvanku; užžvelgsi viena — kitą moteriškę, su išvargusiu ir netekusiu vilties veidu, pas kurią nieko moteriško nebeliko, išimant silpnbę; pamatysi languose vieną — kitą mergaitę su pageltusiais antakiais. Ant purvinų kiemelų knibždejo aišės vaikų, apskurusių ir pusnuogių, kurie besiraudami po šiukšlynus

ripildė orą riksmu ir visai netinkančiais jų amžiuo keiksmiais, lyg muzulmanų miestuose išbadėję gaujos mulatų.

Viskas tas rodos man jau buvo nebe naujas. Tankiai aš praėidavau šitą miesto dalį ir vis maty davan tuos vargūvės paveikslus; kassykis jutau koktumą ir retkarčiais man ūždavė filosofiškos mintys: kaip tai šitie žmonelės dar gali tokias sunkenybes išturėti? Bet nuo vakar dienos, nuo mano pasiviešėjimo kitame amžiuje, man nuo akių tarsi ūždanga nukrito; ir dabar aš jau pamačiau, kad viskas tas patina nuo ekonomiskųjų šiosios gadynės kvailybių. Ant šito žemiškojo pragaro gyventojų aš žiūrėjau jau kitomis akimis. Aš mačiau jų tarpe savo brolius ir seseris, savo gimdytojus, savo vaikus, kunus iš mano kuno, kraują iš mano kraujo. Matant puvančią žmonijos masą jau netiktai mano jausmai išsizėidė, bet širdį varstė tarsi aštrūs peiliai, jog aš negalėjau sulaukyti tos vargijos dusavimų ir dėjavimų. Aš ne tiktai tą mačiau, bet tą ką mačiau, atjaučiau pats — ant savęs.

Išžiūrėjęs į tuos žmones aš pastebėjau, kad jie visi jau veik numirė. Jų kunai buvo tarsi neužbaigę mirti lavonai. Ant jų kakčių tarsi buvo išrašyta: *hic jacet* (čia guli) numirusi dvasė.

Kada aš, pasibašėjimo perimtas, žiūrėjau nuo vienos ant kitos iš tų mirties apgyventų galvų, staigu mane pagavo halucinacija. Tarsi kokia, viską peršviečianti dvasė mačiau ant kiekvienos tų atbukusių maskų ir parodė, kokie gražūs ir puikūs būtų tie žmonės, jeigu juose dar gyventų protas ir siela. Tik dabar aš patėmijau, kaip negražūs ir pagedę yra žmonės, kokios baisios šmėklos žiuri iš jų veidų, kokius karčius išmėtinėjimus jų akis daro žmonijai. Neišpasakytą sąžinės granzimą aš pajutau, kadangi ir aš esu vienas iš tų, kurie tokį žmonijos padėjimą palaikome! Aš buvau vienas iš tų, kurie gerai žinodami apie vargdienių būvimą, einame sau įjieskodami smagurių ir naudos, ir nieko apie anuos nenorime ir pamislyti, tarsi jų visai nebutų. Ant mano drapanų aš pastebėjau kruvinus taškus, tai buvo mano brolių kraujas išvarvintas iš milijonais pražuvusių sielų. Iš žemės gilybių kilo jų kraujo balsas prieš mane. Kiekvienas tų jų pasmirdusių šalitatių akmuo, kiekvienas tų jų liguynų purvelis rodos turėjo liežuvį ir šaukė paskui mane, bėgantį nuo jų: O ką tu padarei su tavo broliu Abeliu?

Nebe pamenu gerai apie nieką kas dėjosi potam, iki aš pasimačiau bestovis ant mano sprieduotinės namo išgraverintų akmeninių trepų, ant Commonwealth Avenue. Siaučiant mano galvoje tokiam minčių sumišimui, aš tą dieną dar nei sykį nebuvau jos atminęs, bet vos tik pasiekus man labai pažįstamas duris mano kojos pačios įėjo vidun, neįjuntamo impulso vedamos. Priesieny man pasakė, kad šeimyna tik — ką susėdo už stalo ir jog kuoveikiausiai esu kviečiamas ir aš. Be Bartlejų šeimynos, aš radau da keletą ir svečių, man gerų pažįstamų. Ant stalo žibėjo sidabro ir brangaus kiniškojo porcelio rikai ir kiti stalo daiktai. Ponios buvo puikiai išrėdę ir žemčiugais įspūosę, kaip karalienės. Viskas rodė, kad tie žmonės myli gašumą ir nesigaili pinigų dėlei savo smagurių. Visa ta draugystė buvo puikiame upe, klegėjo po sales juokai ir lakstė kaip žaibas, visokios rūšies šiepniai ir šposavimai. Aš dabar buvau padėjime prasikaltelio, kuris prieš bašų paskutinįjį teismą, kada jam iš baimės ašaros pavirsta į kraują ir kiekvienas jo atsikvėpimas išduoda gailėstį, sielvartą ir nusiminimą, bevaikščiodamas užklysta ant burio linksmų pliuškių. Aš tylėjau jų tarpe iki Judita pradėjo šaipyties iš mano apsiniaukusio upo ir klausinėti, kas man kenkia. Kiti svečiai tuojaus prie jos prisidėjo ir akiesmirksny aš tapau tikslu visų svečių špikučiams ir išjuokai. Kur aš esą buvau ir ką taip mačiau, kad taip išsiviepusiu palikau?

— Aš buvau ant kalno Golgotha, — ant galo aš neišturėjau. — Aš mačiau ant kryžiaus pakabintą žmoniją! Ar gi nei vienas iš jūsų nebegalite nieko matyti, nieko kito kalbėti ir manyti, nebegalite pažvelgti į saulutę ir žvaigždes, kaip jos iš mūsų miesto išsižiuri? Ar gi jūs nežinote, kad šale jūsų durų didėlės minios žmonių, jūsų kuno broliai ir seseris, nuo užgimimo iki grabo lentos gyvena nuolatiniame merdėjime ir kančiose? Klausykite! jie taip arti gyvena, kad jeigu tik jūs juokai nutilis, jūs išgirsite jų skaudų balsą, gailingą verksmą mažucių, kurių gyvastį skurdo angis iščiulpia, gergždžiantį keiksmą vyrų, kurie nuo vargo užkimo ir pasidarė panašūs į gyvulių bliovimą, klegėjimą armijos išdrikusių moterų, parsiuduodantių už duoną. Kuomi jūs savo ausis užkiosite, jei nebegirdziate tų verksmingų atbalsių? Kaslink manęs, tai aš nieko daugiau negirdžiu, kaip tik juos.

Pasidarė tyluma. Aš bekalbėdamas susijudinau ir suremtas pagailos jausmų pradėjau drebėti. Bet kada užbaigęs pažvelgiau aplinkui į visus, pastebėjau, kad mano žodžiai anaipolt jų širdžių nesukrutino: vieny veidai buvo šalti, kaip uolos, kiti atkakliai stebėjosi, o kiti ironiškai šypojojosi; Juditos akyse patėmijau neišpasakytą nuogastį ir nuliudimą, o jos tėvas matomai pyko. Ponios apsimainė vienos (Toliaus bus)

PERŽVALGA.

* * „Kurjer Litewski“ (N280) aštriai išbara kruvelę Vilniaus lietuvių, kurie per „Vilenską Viestniką“ viešai įskundė valdžiai lenkus, buk šitie savo vienoje bažnyčioje Vilniuje giedojo revoliucijinę giesmę „Boże coś Polskę.“ Ar gi tas būtų tiesa, kad lietuviai lenkus valdžioms denunciuoja, kad kovai su „lenkyste“ neberanda kitokių, kaip šitas įrankių?

* * „Vil. Ž.“ praneša, jog Petrapilėje, prie Karo Medicinos Akademijos susitvėrė lietuvių medikų studentų draugija „Fraternitas Lithuania“. Draugijos tikslas — vienyti lietuvių studentus tarp savęs ir stengties užganėdinti jų reikalus. Prie Akademijos knygyno įkurta lietuviškų knygų skyrius ir bus parsiųzdinama lietuviški laikraščiai.

* * New Yorke, skaitome iš „Rusk. Gol.“ susitvėrė „Rusų korespondentų“ biuras, iš kurio Amerikoje einantieji vietiniai ir svetimtaučiai (ypač rusų laikraščiai galės gauti viso kias žinias iš Rusijos ir iš visų kitų kraštų, kur tik „Biuras“ turi savo sądarbininkus. Ne tiktai žinias, bet ir straipsnius galima bus ten nebrangiai nusipirkt. Toks biuras labai patgeidautinas. Anot korespondento minėtame laikrašty: „Amerika mažai težino apie Rusiją, o pastaroji — apie elektriką ir garą. Iš Rusijos į vietinius laikraščius terašoma vienos bašiosios naujienos apie masinius sušaudymus apie juodašimčių bjaurojimasi, apie Stolipino ir Co. darbelius, o nieko nepranešama apie minias, apie valstiečius, apie darbininkus, apie „šiaurines“ valstybes vidujinių gyvenimą. Į Rusijos spaudą ir gi telpa vienos tiktai pasakelės ir išmįslai apie Ameriką, kur buk tai aukšas ir turtai plačia upe plaukia, kur — laisvės ir laimės viešpatavimas.“ Tai gi „Biuras“ suteiks straipsnius ir Rusijos spaudai. Jo vedė ju bus p. Krugliak, iš kurio iniciativos ir Petrapilėje dabar gyvuoja pamašus biuras.

* * „Lietuvos“ 2 N. plačiau praneša iš Serantono, Pa. apie atsibuvusį paminėjamą 25 metų sukaktuvių Dr. J. Šliupų darbavimosi ant lit. dirvos. Apie 300 ypatų susirinkę į Auditorium salę, užkviėtė iš namų Dr. Šliupą ir kada tas įėjo į salę, tai visi sustojė ir emė rankomis ploti. Jubliatas taip buvęs tuom sujudintas, kad net ašaros akyse pasirodė. Kalbėję: Dr. Rodham angliškai ir vyskupas Hoduras lenkiškai. Apturėta daugybė pasveikinimo laišku ir telegramų, kuriuose primendro Šliupo nuopelnus ir linkėja toliau darbuotis. Perskaičius laiškus ir telegramus, susirinkimo pirmsėdis įteikė jubiliatui dovaną — tai buvo daktariški veikalai: „Keens Surgery“, „Modern Medicin, Osler“ ir „Stilvagon on skin Watson and Cuningham“, viso 15 didelių knygų. Nupirkimui dovanos sudėta 36 dol. šių ypatų: J. Skritulskas iš New Britain \$5, Liet. Ukėjų Polit. Kliubas iš Union City, Conn \$5, J. S. Jokubynas iš Boston, Mass. \$5, J. J. Paukštys iš Brooklyno \$2, A. Povilaika ir Pautienius iš Waterburio \$2, J. G. Alanckas iš Wilkes Barrių \$2, V. Stulpinas iš Throop, Pa. \$2, J. Ankudavičius \$2, N. Kumskis \$1, V. Jurevičius 50c, J. Suklis 50c. Pittstoniečiai per p. Kazakevičių \$9.

Nors pora metų atgal buvo subėgė tokios gyvenimo aplinkybės, kad „Vienybėje Liet.“ buvo ne sykį Dr. Šliupas gana aštriai užgautas — ir jis pats nepasiliko mums iš to atžvilgio skolingų, vienok sukakus 25 metams jo viešo darbavimosi tarp Amerikos lietuvių, mėš širdingai pasveikiname jubiliatą ir linkėjame ilgų laimingų metų. Jisai ne vienus metus mūsų laikrašty sądarbininkavo ir varė bendrą darbą — *Lietuvių švietimo.*

Vietines žinios.

— Lenkų kuopelė iš „Socjal-demokracyi Krol. Pol. i Litwy“, 21 vasario lošia Jersey City 5 veiksmų dramą „Nihilistai“ — vakarė, 187 Brunswick st.

— Augščiausias Teismas Vašingtone užtvirtino New Yorke valstijos nuosprendį, jog nei

viena gazo kompanija, šiose apylinkėse, negali imti nuo vartotojų daugiau, kaip po 80 centų už kiekvieną 1000 kubikų pėdų gazo. Kadangi ikšiol buvo imama po \$1.00, tai gazo kompanijos turės sugrąžinti žmonėms netiesuotai perimtų pinigų \$9.000.000. Ar matys žmonės nors bent centą, tai kitas klausimas.

— Ant 112 E. 19 str. New Yorke gyvuoja socialistų augštesnio mokslo mokykla — „Rand School“, kur skaito mokamosias lekcijas šie inteligentai: Spargo — apie socializmą, Lee — ekonomiką, Gurvič — statistiką, Breitut — pedagogiką, Barry — ritoriką, Kirkpatrick — iškalbystę, Grinberg — biologiškai veikėjai sociališkuose klausimuos, p — ni Gilman — žmonijos darbai, Brir — sociališka dvasė Amerikos literaturoje, p — ni Kelley — moteris New Yorke industrijoje.

— Ant Stanton str. tula moteris Blum jėjo grosernion ir susibarė su kromininkų Parnes. Šis įpykęs pagriebė moterį, įvertė galvą į agurkų bakutę ir su delnu per užpakalį nutvojo. Moteriškė išbėgo rėkdama ir apskundė Parnesą už „didžiausį pažeminimą, įžeidimą ir sužeidimą“. Teisdayrs priteisė jai iš grosernionko \$40.

— Gabus teatrų statytojas, Oskaras Hammerštein apsisukelbė einas prie bankruto. Jo įkurtosios operos Philadelphijoje, Baltimorėj, ir New Yorke atnešą didelį deficitą taip, kad turėsiąs jas uždaryti ir vaziuosias į užsienius, kad atilsėtų iširę nervai. Matyt krizis atsiliepė ir ant teatrų. Beto juk žinoma, kad amerikoniškai augštosios dailės nelabai mėgsta. VODEVILLIAI ir krutantieji paveikslai kur — kas geriau plėtojasi, negu didesles operos.

— New Yorkas jau visuomet elgėtų pilnas, šiais metais ytin jais pagarsėjo. Į beduonių eilę (bread line) prie Bowery Misijų kasdieną susirenka po 2000 žmonių, almužnos reikalaujančių, nors ir sakoma, kad „laikai jau pasigerino“. Ta eilė kas rytas tęsiasi per keletą blokų; jiems misijonieriai dalina užkandžius. Nuo prezidento rinkimų 500 viršaus prisidėjo tokių almužnos jieskotojų.

— Iš Denver, Col. praneša, jog tenai pasimirė New Yorke einancio, žydų socialistų laikraščio „Forward“ redaktorius, Zidorius Chan. Jis buvo išvažiavęs sveikatoje atsigausti.

— Tuberkulozų paroda New Yorke jau užsibaigė sausio 9 d. ir tapo pervežta į Philadelphiją. Džiovos liga New Yorke valstijai kas metas padarąti blėdies į \$63 000.000, imant drauge ir vertybę nelaiku pasimirusių darbininkų. Valdžios pradėjo rūpintis, kaip džiovos plėgą pažeboti.

— New Yorke ir Brooklyno pirmieji organizacijos jau ruošiasi apvaikštinėti paminėjamą 4-tų metų sukaktuvių „Raudonojo Nėdeldienio“, sukilimą Petrapilės žmonių 22 d. sausio ir jų išskerdimą per kazokus. Podraug bus agituojamos minios prie gelbėjimo Paurėno, kurs da tebelaukia teismo New Yorke kaletėjime ir Rudavičius, kurį Chicagoje jau nusprendė išduoti Rusijai.

— Pereitą ketvergą į New Yorke uostą priplaukė laivas „Germania“, kurs atvežė 194 keleivius iš Italijos. Kaip tik jų ausis pasieke iš laikraščių žinios apie žemės drebėjimą Italijoje, tuojaus pasidarė baisus sumišimas. Vieni verkė, kiti keikė. Vienas žmogelis parpuolė ant žemės, emė volioties ir šaukties prie šventųjų. Pasirodė, kad nabagas išėjo iš proto, nes prazuvusiam Messinos mieste likusi buvo jo moteris ir trejetas vaikučių.

— Paveikslėlis iš New Yorke pavakarių. Ant Gold str. mergina 17 metų ėjo atlankyti savo draugės su Naujais Metais ir sutiko 6 jaunus vyrus. Jie ją sustabde ir pradėjo sveikinti. Pasveikino ir sudavę į galvą pavertė ant žemės. Ji apalpo, o kada atsipeikėjo, pamatė ant savęs girtą fizionomiją. Ją apnuogino ir turėjo už rankų ir kojų. Gerklė buvo užkimšta, kad nerėktų. Bėgyje pusnakčio šeši žmog — žveriai ją gėdino. Kada antrą sykį atsijuokėjo, tai pasimatė jau atnešta į lignonbutį. Pavojingi New Yorke pavakariai!

— Flatbush apygardėje, ant gatvių Gold ir Fleet įlanko žemė, kokio 1.000 pėdų plotis. Gyventojai, apimti panikos, kraustosi kitur, nes spėjama, kad žemė links da giliau.

— Sausio 9 d. Brooklyno lietuviai parėngė puikų vakarelį, paminėjimui Dr. V. Kudirkos 50 — metinio jubilėjaus. Kitame num. bus aprašyta plačiau.

ventojų, neskaitant priemiesių: Losevos kolonijos, Kamių, Kuprijaniškių ir Burbiškių.

Negeri pinigai. Vilniaus policija aptiko pas vieną žydą, Leibą Nachimovą, negerų pinigų dirbtuvę. Policija rado pas jį prietaisus sidabriniams rubliams dirbti ir 76 padirbtus rublius.

Šauliai. *Lietuvių vakaras.* Subotį lapkričio 22 d. lietuvių dramos-muzikos-dainos draugija „Varpas“ surengė lietuvių vakarą. Mylėtojai artistai vaidino Asniko tragediją „Keistutis, didis Lietuvos kunigaikštis“. Nors tai veikalas labai sunkus ir ne visiems suprantamas, bet artistai gana gerai vaidino. Net nemokantieji skaityti darbo žmonės džiaugėsi. Prašant publikai reikėjo ant rytojaus atkartoti. Jeigu „Varpas“ gyvuos, tai be abejonės atneš daug naudos. („Liet. Uk.“)

Apgarsinimai.

Susirinkimai.

Brooklyno „Aušros“ Dr. kuopos susirinkimas bus utarbinke, sausio 19, „Vien. Liet.“ redakcijoje, ant 7:30 vakare, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Visi nariai teiks prisidėti, nes bus nominacija „Aušros“ Dr. pirmininko.

KUOPOS VALDYBA.

Brooklyno Lietuvių Tautiškos Svetainės korporacija šiuo metu praneša visiems savo nariams, jog 18 d. sausio (panedėly) 8 val. vakare atsilius metinis mitingas, kur bus viršininkų parinkimas ir svarbūs svarstymai apie akcijų reikalus.

Sekr. Jos. Gražulis, 743 Berry str.

Pajieškojimai.

Petras Masulis ir jo žmona Anatolė, pirmiau gyvenusi Clevelande, Ohio, važiuodami į Lietuvą sustoję Brooklyne pas savo gimines, P. Paklaucką, 161 Union ave. ir ten apsikakvojo. Ant rytojaus juos abudu rado nėbegyvu užtroškusių nuo gazo. Palaidoti 31 gruodžio, 08. ant Sv. Traicės kapinių, su mišomis, per graborių Zaliaucką. Gimines ar pažįstami, norėdami daugiau pasidoti, rašykite pas:

A. W. Zaliauckas, 227 Berry str. Brooklyn, N. Y.

Gerbiamieji Tautiečiai!

Šiuo metu manim reikalus, jog delei, geresnio visų užganėdinimo, atidaru kitą ofisą, 23 Salem st. Boston, Mass.

Kuriems tai bus parankiau, meldziu kreipties į tenai, o užtikrinu jog busite užganėdinti.

Jums labo velijantis V. Dackevičius, 744 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Baliai.

Brooklyn, N. Y. lietuvių siuvėjų unijos 54 skyrius parengia didelį balių, kuris atsibus 16 d. sausio, subatoje, Tautiška Name. Prasidės nuo 7 val. vakare. Išanga: in corpore 15c., patalpinimas vyrams 25c., moterims ir merginoms po 15c. Visą spūlinę sirdingai užkviečia.

KOMITETAS.

Aukos izliuosavimui Paurėno.

Brooklyn, N. Y. gruodžio 14 d. prakalbose surinkta: M. Bučinskis, J. Vezdžionas, J. Stanevičius — po 1.00, Juškevičius 75c. P. Gečionas, J. Serga, K. Čiuberkis, J. Šniokis, J. Martinaitis, K. Andriukaitis, A. Vaičekus, C. Stasiukonis, S. Gegžna, J. Norkus, P. Mieliauskas, K. Kriaučiūnas, J. Striuoginis, J. M. Danieliūs, J. Zingžda, J. Jukelis, A. Stankevičius, P. Strimas, J. Zaborškis po 50. V. Petraitis 40c. A. Zinrys, A. Baltaitis, J. Juškevičius, Vaitulis, Kaminskis, I. Mačiulis, V. Sergalis, J. Indzėlis, V. Gendryla, K. Liutkevičius, D. S. Mikulskis, J. Mačys, J. Andriukaitis, I. Norkevičius, V. Balčios, J. Bielek, P. Paskevičius, A. Lelis, J. Buzauckas, M. Yeksth, Mrs. Benevy, J. Skeiraitis, J. Karapa, M. Stanionis, P. Rimkus, J. Globa, — po 25c. A. Iksevičius 20c. P. Vaitiekus, P. Blažaitis, P. Tarsiša, J. Vamaitis — po 10c. Smulkių \$7.16.

\$3 kp. L.S.S. prakalbose XII. 19. 08: J. Tumosa 1.00, J. Zemaitis, A. Lenkauckas, B. Vicys, K. Liubinas, K. Repečka, J. Žvirblis, A. Baltaitis, A. Mikelis, J. Koneckis, J. Kremslys, A. Aleskevičius — po 25c.

New Yorko Liet. Polit. Kl. per J. Danielių: P. Stačiokas 50c. J. Da-

nieliūs, M. Bila — po 25c. S. Jankus, S. Skeris, A. Brigaitis, J. Andriukaitis, K. Kuzmickas, D. Čelkis, J. Rekllys, J. Skucas, J. Sabaitis, A. Jankaukas, K. Kuzmickas — po 10c.

Viso pribuva.....\$35.51.
Perduota Paurėno konf. reneijai per P. S. Kaplaną 28.00
Liekasi išde 7.51.
Brooklyno Paur. konf. sekr. A. Unguraitis.

RYTMETINIS NEGALEJIMAS

Tai nėra, taip sakant, negalėjimas bet didelis nesmagumas, kurį daugelis žmonių atjaucia. Tik ką atsikelia iš lovos jie jaučia kvaitulį, širdies pykimą ir net tankiai turi vemti su skausmingais tasymais. Ponas Jonas Simunek iš Edwardsvilles, Ill. pataria kiekvienam vartoti tokiuose atsitikimuose Trinerio Amerikonišką Elikysrą Karčiojo Vyno. „Ilgus metus mane kankino paryčiais sirdy-pyka ir vėmimas senoj šalyj ir per penkis m. čia. Szešios bonkes Trinerio Amerikoniško Elikysro Karčiojo Vyno mane išgydė ir nuo to laiko aš neturėjau kliauties su viduriais“. Tai yra geras patarimas, prie kurio mes norime pridėti tik tą, kad šitas Elikysras yra didžiausias vaistas atsitikimuose vidurių ligų. Vartok visuomet, kaip tik viduriai sugenda. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Lietuviszka Biblija

Tai esti Szventas Rasztas Seno ir Naujo Testamento, in lietuviskąją kalbą perstatytas ir iš naujo perveizdetas.

Pirmatine BIBLIJA, išspauzdinta latiniskomis arba lietuviskomis litaromis, kurią galės dabar kiekvienas lietuvis su savo seimyna namuose skaityti.

Čia yra visos penkios knygos Maižiešius, Valdouų, Jozues, Samueliaus, apie Karalius, Nusidavimai Karalių, Ezro, Neėmiosiaus, Esterės, Jobo, Dovidio psalmai, Salomono pamokslu žodžiai, Mokytos Salomono, Augštoji Giesmė Salomono, Visos šešiolikos pranašų knygos, Visų keturių Evangelistų raštai, Gyvenimas Kristaus, Šv. Jono Apreiškimai ir tt.

Knyga didelio formato, nuo 1127 puslapių, drutais, gražiais apdarais. Kaštuoja tik \$3.00.

Reikalaudami visada adresuokit šiaip:

J. J. PAUKSZTIS & Co.,

120-124 Grand St., — 224 E. Main St.,
Brooklyn, N. Y. — Plymouth, Pa.

Išejo iš po spaudos

VILNIAUS KALENDORIUS 1909.

Apart pilnų kalendorinių žinių ir rodyklių telpa daug gražių straipsnių, kaip va:

Vincas Kudirka, jo gyvenimas ir veikimas (su paveikslu). St. S. — Mūsų atstovai dumoje (su paveikslais). A-a — Oro stebuklai. Br. Liesis iš N. A. Rubakino. — Pasaulj nėra linksmų valandų, Nuskaušta Mergelė, Kur gražiausia, Tykus, tykus vakarėliai, Kvietus gražesniusius — Jovaro eilės (su rašytojo paveikslu). — Nuliudę einu aš per mišką (eilės iš Heine) Juozas B. — Stebuklai (paveikslėlis) Zemaitis. — Grudas, kaip vištos kiaušinis (iš grapo L. Tolstojaus) J. B-nis. — Velnias, apysakėlė. J. — Nepjantį javai (Nekrasovo eilės) J. Bijunelis. — Elegija (Lermontovo) Berėlis Seprenėlis. — Kaip apsieiti su bitėmis. — Jonni J-aičiui (eilės) J. B-s. — Arklių nžandės (gelazonis) ir įnosės. Gyvulių gydytojas Veitas. — Naujos akėčios. Jovanas Uškininkas. — Keli žodžiai apie Valstybės Dumą. Andrius Bulota. — Patarimai. — Mūsų draugių adresai. — Paėta, prekymečiai, ir tt. — Apskelbimai.

KALENDORIAUS KAINA 25c.

Užsimokantis už „Vien. L.“ ateinantiems metams gauna ta puiku kalendoriu DOVANAI.

Skaitytojams!

Mūsų kalendorius jau gatavas. Rengėjai Kudirkos vakarų čionai ras nemažai tēmos kalboms iš tilpusio apie jį platoko aprašymo. Pasiskubinkite užsimokėti už „Vien. Liet.“ ir gauti dailių kalendorių, kuri užsimokėjusiem pradėsime siuntinėti. Atskira kalendoriaus kaina 25 c.

Tik 10 centu del prabos!

DIDZIAUSIS PIRKLYBOSNAMAŠ W. Greko & Co. 115 East 7-th st. New York City, prisiulo publikai geriausi rusišką tabaką, pypkiam ir papierosams skrynelėse po 40 dežucių, kainoje \$2, \$8 ir \$4 už visą skrynute. Rusiški papierosai po 50, 70c., \$1 ir \$1.50 už simtą. Cigarai po 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 10 dolerių už simtą. Arbata iš Kinų, Ceylono ir Rusijos po 40, 50, 60, 70, 80 centu, \$1, \$1.50, \$1.60 ir \$2 už svarą. Užprašantiems visokių tavorų nemažiau dclerio, apmokame persiuntimą. Užprašant reikia prisiusti visus pinigus arba 20% užduoties.

Reikalaujame Agentu.

Už 10c. išsiunčiame tabako ir arbatos kiekvieno skyrium, ant prabos.

Biblija

Arba Visas Sventas Reštas Seno ir Naujo Testamento lotyniskomis (lietuviskomis) raidėmis, puslapiu 1127, apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Pinigus siuskite per Money Order ant šio adreso:

P. Mikolajis, Bx62 New York, N. Y.

KAIP PADARYTI MONUS

Knyga, apmānti kaip padaryti 63 monus be aparatų ir ypatingo įrankio. Prekė 50c. Pinigus siusti Money Or.

JONAS ILCAUDAS
3312 S. Halsted St., Chicago.

Jau išėjo iš po spaudos PROSPER MERIMEES „Baltramiejaus Naktis“.

Yra tai romansas, tikrosios meilės, prancūzų duelistai, pamatai religijos ir svarbūs tikėjimiski ginai. Labai įdomūs karalių, vyskupų ir kunigų darbai ir jų pasiptybes. Išskerdimas krikščionių-ingenotų, tik viena naktis 60 tūkstančių. Paryžiuje.

„Baltramiejaus Naktis“ didelė, stora knyga, labai žingėdi, naudinga ir reikalinga kiekvienam perskaityti. KAINA 75 cen. Gaunama visuose knygynuose, pas agentus ir išleidėją. Siunčiant pinigus adresuoti:

J. NAUJOKAS,
Mad. Sq. Sta. box 189, New York.

„VILNIAUS KALENDORIUS“ 1909 metams, 25 cen. Upton Sinclair'o „RAISTAS“ (The Jungle), iš Amerikos lietuvių gyvenimo aprašymai. Kaina 1 doleris.

Prenumerata laikraščiu „Vienybės Lietuvnikų“ ar „Lietuvos“ metams 2 dol., bet kas nariu užsisakys „Vienybę Lietuvnikų“ ar „Lietuvą“ metams, prisiūdamas man 2 dol., aptures viena sitų laikraščiu ir „RAISTA“ d y k a i.

„RAISTAS“ DOVANAI!

„Vienybės“ ir „Lietuvos“ Skaitytojams.

Kuris neskaitys knygos „RAISTO“, nors ilgai Amerikoje beesus, bet gyvenimo KYTRYBES, GEROVE ir SKURDO ŠAKNI nepažįsta, — nes permažai kytrumo turi, ir nemokes nuo nelaimių išsisergėti. „Raista“ perskaitys visa sukybių mašinerija kaip zerkle permatys kiekvienas.

Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raista“ išversta į visus kalbas, tas parodo kaip labai žingėdi yra.

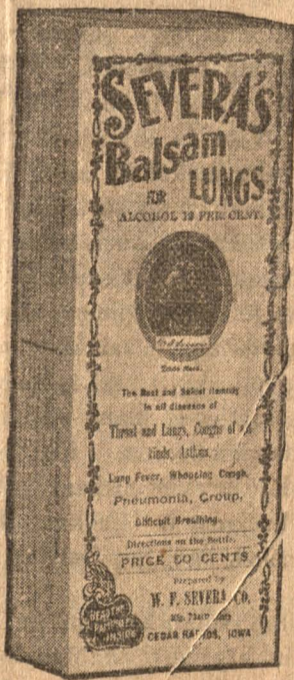
RAISTAS“ didelė knyga, lengvai skaitysi. kaina 1 doleris.

„VIENYBĖ LIET.“ arba „LIETUVA“ prenumerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane viena iš paminėtų laikraščiu metams atsiuočiant 2 dol. ant mano adreso, tai aptures laikraščiu ir „Raista“ visai DOVANAI! Adresuokit.

J. Naujokas, Madison Square, Box 189, New York, N. Y.

No. 1005. Gvarantuota ant maisto ir vaistu veikimo nuo Birzelio 30 die. 1906 m.

Pavojingas Kosulys.

Nėra visiškai reikalo kęsti nubodanti, o gal ir pavojingą kosulį, šalčio kratinus, gerkles skandėjimus ir abelną betvarkę neilgiau, kaip nueiti į aptieką ir nusipirkti už 25 arba 50 ct. bonkute

Severos Balsamo Plaucziam.

Visi aptiekoriai parduos jį, nes tai yra geriausias ir nepavojingiausias vaistas visokios rūšies kosuliui, persišaldyme ir kitose plaučių ir gerkles ligose. Kaina 25 ir 50 centų.

Ponas Paulius Novak, 16 Chapman st., Wilimantie, Conn., šiomis dienomis mums sekanciai rašė: „Ponai! siuočiu jums nuoširdę dėkavonę už jūsų Balsamą Plaucziam, be abejonės jis mane išgelbėjo nuo džiovos. Sunkiai kosėjau, bet dabar sveikas“.

Severos vaistai parsiduoda visuose aptiekose. Gydotojų patarimai dovanai.

Uzdegimas.

Uzdegimai, sutinimai ir skausmai, kurie paeina nuo staigaus raumenų reumatizmo, neuralgijos, kaulų laužimo, greitai pranyksta, jeigu naudosi

Severos Sv. Gothardo Alieju

Suvilgink tnom alieju skaudančius vietas, trink ranka per 10 ar minučių du ar tris sykius į dieną. Apvyniok tas vietas flannel skudurais ir juos vilgint Severos Sv. Gothardo Alieju. Kaina 50 centų.

Idealinis Tonicas.

Jeigu tavo kraujas yra nustelbtas, žlebčiojimas netvarkoje, jeigu esi suvargęs, arba labai sutinges, tokiam prietikyje pradėki tuojaus imti

Severos Givenimo Balsama

Jis sustiprina ir padaugina kraują, pagerina žlebčiojimą, sutvarkina vidurius ir yra idealinis tonicas. Ypatos pasveikusios jo labai reikalauja. Moters ir vyrų jį labai giria. Kaina 75 centai.

Imk sau viena Kalendorių 1909 metų. Jį visur gali dovanai gauti. Pasiteirauk pas savo aptiekoriu.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROŽŲ.

— Darba —
atlieku puikiai už prienamą prekę.

Kogeriausiu darau naujas skripkas ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.

(tarpo So. 2-nd ir 3-rd st., du bloka nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryto iki 6 vakare.
Uždaroma ir Subatomis iki 9 vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M
Dr. Albertas Kauffman
Gydytojas iš seno kraujo.
Specijalistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kūdikių ligas.
Galima sūsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviskai.
VALANDOS PRIĖMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po pietų
nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street,
Wilkes-Barre, Pa.

PUIKIAUSIS SALUNAS
JONO RAISO,
Skanus Alus, gardi Arielka, visokis Vynas ir kvėpentis Cigarai.
Lietuviai, reikale uželkit pas savo tautietį, o visada busit užganėdinti.
769 Liberty Ave.
Kampas Shepperd Ave.
BROOKLYN, N. Y.

PREIETELIAI LIETUVIAI!
12 dideliu ir 12 mažu.

Prekė \$10 už butką. Prekės apmokamas
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telefona, 1103 W. Washington

GERIAUSIA UŽEIGA PAS
VINČĄ ŽARSKĮ.
Laikau puikioje vietoje Salūną, už laikau skaniausius gerimus, Alij, Arielka, visoki Vyną ir kvėpencius Cigarus.
Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu
111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALUNAS
AND. LINONIO,
Clinton Ave. ir Hamilton Place,
MASPETH, L. I.
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvėpentis Cigarai. Vieta graži, prie girios, kaip šioms dienoms taip ir udešiom galima praleist linksmai laiką.

Jonas S. Lopatto,
Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsima varymu provy visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, **WILKES-BARRE PA.**
Telefonas naujas Office 37
Residencijos 1284-R.

Lietuviškas Ziegormeistras.
Sziuomi užsimu jau 18 metų.

Pranesu visoms Lietuviams, kad uždėjan didelę krantuvę visokių dziegorėtu ir ziedų: kaip tai, laikrodžių sienčių, kiseninių dyso anko vyziskų ir moteriškų su gražiom kvietkoms ir t. t. Visokių ziedų sūbiūnių ir želp nešioj valdianus ir mercionas dideštam pasirinkime ir už prienamą prekę. **VISOKIŲ MUZIKOS ĮRANKIŲ.**

M. MINKUS,
kampus Hancock ir
236 E. Marke str. - Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.
Seniausias Lenkiškai-Slaviškas
BANKINIS NAMAS

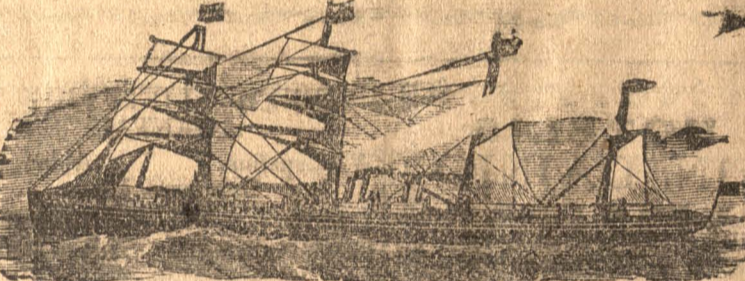
Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIEČIAI!
Jeigu norite siūsti pinigus į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —
Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siūnciam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t. t. Paimam visokias reikalnuse turto ir karėvijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mokam procentą.

Su bent kokiu reikaln kreipkitės ypatskai ar per laišką:
P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filiija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausia prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siūnciam pini gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sūnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludinkite, kad mes per 52 metus su koznu apstėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į deposita bankos ir mokam po 3 procentus ant metų. Procenta tik ta mokam nuo 50 doliery ir viršans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kozną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Czupka.
Adwokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
138 S. Washington Ave. Scranton, Pa.
Panedėliais ir Kėtv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoje ir Lietuvo.

PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.
Laikau visokius gėrymus, kaip tai: Alij, degting, visoki vynu, porteri ir kvėpencius Cigarus.
Priek tam laikau kraucystę. Ste liuotus sūtus dirbu pagal vėliausia madą, už prienamą prekę. Reikalė nepamirškite savo lietuvių.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
prieš central dypa
Hotelis žemai, o kraucyste viršui.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAM
pas JONĄ KULBOKĄ.
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvėpentis Cigarai.

TURIU AGENTURA
Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkt už pilną prekę ir ant išmokėčių. Perkant už pilną prekę 15-tą procentą numažina. Ši puiki vieta randasi **LINDEN, N. J.**
Nuvažiavimas dovana.
Reikia dazižinot pas **AGENTĄ JONĄ KULBOKĄ**
74 Grand Street, kampas Wythe Av. Brooklyn, N. Y.
Vietoje, ką bankose pinigus pražudot, tai verčiau nusipirkt lotą arba namus, o tada pinigai niekad nepražus. Su guodone gero velyjantis **JONAS KULBOKA.**

Lietuviškas Dzegornikas
Sziuomi užsimu jau 20 metų.

Užlaikan visokios rusies laik rodžius, sieninius, pastatomų ir kiseninius vyriškus moteriškus, aukšinius ir sidadrinius retėžius, visokius ziedus, epl lėtas, antkaršius ir branzalėtas teipgi vintšionei ziedus, sude du literas, diena, mėnesi metu su vardais dykal, Teipogi tai sau sziuos visus pamintėtis ir a pamintėtis daigtus. Gauite už pigią prekę suatsakance rasyte.

Nerinti užsiorderiot laikrodėj ankšinj ar sida brinj, ar paacuofo, tegul prisluosis savo tikra adresa ir 50 ct., o mes pristuem ant Expreso ir peržurėjas gali užmokėti pinigus ir pastim.

VINCAS URMANAVICZLA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

In 7 dienas per marias.
Parduodu laivakortes, siūnciu pinigus ir daviernastes į visas duls svieto.
Parduodu laikrodžius, lenciugėlus, ziedus masinėlitas gromotoms druknot \$4 iki \$100.
G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

HOTELIS
A. NATAUCZIO,
218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.
Skanus Alus, puikiausiu Arielka visokis Vynas, Porteris, Elitus ir kvėpentis Cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir pažystarą
A. Natauti.

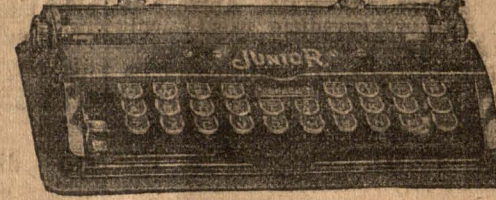
LINKSMŲ KALEDŲ!
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Reikalaujami Likieru
eikite pirkti pas
E. E. BLUMENTHAL
200 Bedford ave.,
KAMPAS NORTH 6 STREET,
Brooklyn, N. Y.

Kiekviens perkantis pas mus gaus dovanai bonką vyno ir kalendorių.

Junior Typewriter. Preke \$15.00.

Junior Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojamą mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00 arba ir brangesuės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volėlis su litaroms mainosi, ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokerio-pose kalbose. Susideda iš 180 atskyrių dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikta naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykal.

Labai puiki mašina drukavojimui.
Prekė \$7.00

Pati skrynelė..... \$2.00.
O mašina..... \$7.00.

Dabar yra gera proga šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso:
J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
Didžiausias ir puikiausias salūnas, geriausia užeiga lietuviams
85 N. Main St. PITTSTON, PA.

Telefonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa.

Isidor Glou.
Pardoda laikrodžius sieninius ir kiseninius vyriškus ir moteriškus, ziedus, bransoletas spilvas ir visokius aukšinius daiktus, teipgi užėjima jų taisyms. Viskas už pigiausia prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

Naujas Telefonas No. 52
Dr. F. J. Krajewski,
12 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa.
Pirmas Lenkiškas Daktaras.
VALANDOS:
nuo 9 iki 12 ryte, —1-4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare.

Lietuviška karčiama.
JUOZO JUODZEIKIO
Skanus alus, porteri, gardi arielka, visokis vynas ir cigarai kvėpanti. Teipgi biljardas dėl zobovų.
Coalbridge, Pa.
Szl puiki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa Lietuvos, uželkit pas savo tautietį.

Nuspuogavimas veidu.
Daugumas mislija, kad bjauria užakrecziamą ligą turi. Taigi kam nesigdynti? su mūsų metoda sekretnai išsilydysite. Planę elintimā ir sretimā turit? Tai vartokite, Prof. Brundzas Won derful Hair Grover, kurs šėdnas vartodamas užsigandėna, ir apie pusę milijono padėkavontų ta darodo. Jeigu norite galite atsiskauti per laiskal bus išsūsta. Dykal vist aprasymai nuo ko ptaukai slenka ir plinka ir plieskaną atstradi-mas, mes gyduoles ne stūnciamė panevalli ir C. O. D. nebifokite paraste laiskal ba nereikės nė centa moketi už visokos rodas. (Valėtai ne Dykal), galite gante po adrius
996 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mneq krantuve instelgtas nuo 1877
Specijalist Rupturos-hernios, ir akinai, i Apparat visokiu isdybejal dėl viaq Hospitalių. Per laiskal klauskite rodos po siom adrius.
J. M. BRUNDTA & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

„Lietuvos Ukininkas“.
Eina iš Vilniaus vieną kartą per savaitę, SU DVISAVAITINIŲ PRIEDŲ „ŽEMĖ“.

Rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsciaus mokyklas ir žmonių laisvę, apie vyriausybės darbus ir politiką ir t. t.

Kviečiu visus tautiečius, kam yra brangūs Lietuvos reikalai, užsisakyti ir įgyti virš minėtą laikraštį; galima užsakyti ir Lietuvos žmonėms.

Gavęs prumeratą su aiškiu adresu, tuojau prisijūsi „Lietuvos Ukininką“, kuris lankys jus kas savaitę.

KAINA: Amerikoje metams su prisūntimu \$2.30 c. Pavienis numeris ant vietos 5c, o krasa 6c. Užrašant Lietuvon..... \$1.75c.

A. Rinkevičius,
120 Grand st., Brooklyn, N.Y.

60 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communication strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through MUNN & Co. receive special notice, without charge, in the Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year, four months \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

ADRESAI
CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „VIENYBĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Pirmsėdis: B. K. Balevičia, 826 32-nd st., Chicago, Ill.
Sekretorius: A. Ramanauskas, 101 Oak st. Lawrence, Mass.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Simanavicius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiskas Komitetas: J. Baltrušaitis, 1815 Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.
Jonas Ilgaudas, 3252 Halsted st., Chicago, Ill.
V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

VIENYBĖ Telephone 1406 Greenpoint.
KUR **TENIR** **GALYBE**

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA
APTIEKA
VINCO DAUNARO,
182 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

Isidor Glou. 102 Main st. Plymouth, Pa.
Antanas Staszauckas. 2 Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanoja

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszko Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

KARŪNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksšti guodotiniams Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad az dirbu visus augščiausius pamintus daigtus Pigiausel, Teicingiausel ir Geriausel, nes per 30 metų užsilmdama išdirbimais įgijau geriausel praktikių ir dėl to galiu wisq padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

